

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 75 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, GRUODŽIO - DECEMBER 11, 2008

Vol. XCIX Nr. 239

Apskritys jau pasidalytos

Vilnius, gruodžio 10 d. (ELTA) – Valdančiosios koalicijos partijos iš esmės jau baigė dalytis apskritis, nes pagal teisės aktus pirmame Vyriausybės posėdyje jau turi būti tvirtinami apskričių viršininkai ir pavaduotojai. Įvykius skubina ir Korupcijos prevencijos įstatymo nuostata, kad, prieš tvirtinant šiuos pareigūnus, jie turi pereiti STT patikrinimą.

Pagal paskutinius ir, panašu, galutinius duomenis, Tėvynės sąjunga-krikščionys demokratai valdys Vilniaus, Šiaulių, Panevėžio, Marijampolės, Utenos ir Telšių apskritis.

Tautos prisikėlimo partija turės apskričių viršininkus Alytuje ir Klaipėdoje. Liberalai – Kauno apskrities viršininką ir pavaduotoją Klaipėdoje, Liberalų ir centro partija – viršininką Tauragės apskrityje ir pavaduotoją Vilniuje.

TS-LKD derybininkas Arvydas Vidžiūnas teigė, jog Tėvynės sąjunga nepatenkinta tik tuo, kad neturi savo atstovo Klaipėdos apskrityje ir dar bandys kovoti dėl pavaduotojo vietos.

Paklaustas dėl apskričių pertvarkos, A. Vidžiūnas sakė, kad koalicijos partneriai dar nėra susitarę, kokie regionai išliks po apskričių stambinimo. Yra siūlymų palikti 4 arba 5 regionus, kurie turėtų atlikti regionų plėtros funkcijas, padėti įsisavinti Europos Sąjungos paramą ir pan. Daugelis kitų apskričių administracijų funkcijų bus perduotos savivaldybėms. Apie būtinybę naikinti apskritis savo metiniuose pranešimuose kasmet kalba ir prezidentas Valdas Adamkus.

A. Kubiliaus Vyriausybė gavo įgaliojimus

Ministro pirmininko A. Kubiliaus Vyriausybę dabar sudaro 13 ministrų.

ELTOS nuotr.

Vilnius, gruodžio 10 d. (ELTA) – Baigtos visos naujos Lietuvos Vyriausybės sudarymo ir tvirtinimo procedūros – Seimui patvirtinus Vyriausybės programą ir Seime prisiekus naujojo Ministrų kabineto narius penkioliktoji po Nepriklausomybės atkūrimo Lietuvos Vyriausybė gavo įgaliojimus veikti.

Pagal Prezidento dekretą naujoji Lietuvos Vyriausybė gruodžio 9 d. pradeda darbą tokios sudėties: liberalcentristas Algis Čaplikas – sveika-

tos apsaugos ministras, konservatorius Rimantas Jonas Dagys – socialinės apsaugos ir darbo ministras, konservatorė Rasa Juknevičienė – krašto apsaugos ministrė, Tautos prisikėlimo partijos deleguotas Gediminas Kazlauskas – aplinkos ministras, konservatorius Dainius Kreivys – ūkio ministras, liberalsąjūdielis Eligijus Masiulis – susisiekimo ministras, liberalcentristas Raimundas Palaitis – vidaus reikalų ministras, konservatorius Kazimieras Starkevičius

– žemės ūkio ministras, liberalsąjūdielis Gintaras Steponavičius – švietimo ir mokslo ministras, konservatorių deleguotas Algirdas Gediminas Šemeta – finansų ministras, liberalsąjūdiečių deleguotas Remigijus Šimašius – teisingumo ministras, konservatorių atstovas Vygaudas Ušackas – užsienio reikalų ministras ir Tautos prisikėlimo partijos deleguotas Remigijus Vilkaitis – kultūros ministras.

EK pritarė D. Grybauskaitės siūlymui

Vilnius, gruodžio 10 d. (BNS) – Europos Komisija (EK) imasi peržiūrėti Europos Sąjungos (ES) 2007–2013 m. biudžetą ir jau nuo kitų metų didinti finansavimą projektams, kurių paskirtis – paspartinti ekonomikos pažangą ir įtvirtinti didesnę šalių energetinį saugumą bei energijos tiekimo pastovumą.

EK pritarė Komisijos narės Da-

lios Grybauskaitės pasiūlymui, kuriuo numatoma pakeisti 2007–2013 m. finansinių galimybių struktūrą ir 2009–2010 m. skirti papildomai 5 mlrd. eurų energetikos jungčių projektams finansuoti.

„Energetikos jungčių finansavimas – būtinybė ir prielaida stiprinti Lietuvos ir kitų Baltijos šalių energetinį saugumą bei jų nepriklausomybę”, – sakė D. Grybauskaitė. Jos teigimu, Baltijos energetikos rinkų įjungimas į bendrą ES energetinę sistemą – vienas svarbiausių EK uždavinių. Baltijos energetikos jungčių planas įrašytas pirmuoju tarp 6 svarbiausių EK energetikos strategijos uždavinių. Dalis šio finansavimo galės būti skirta informacinės visuomenės plėtros projektams.

Šiame numeryje:

- Lietuvių telkiniuose. Poezijos ir meno vakaras Washington, DC (p. 2)
- Naujoji programa – tigro šuolis suveržtu diržu (p. 3, 9)
- „Draugo” lietuviukai (p. 4)
- „Lietuvių dienos Orlande 2008” (p. 5)
- Mūsų stalui. Adventas (p. 8)
- Pinklės (9) (p. 9)
- V. Beliajui – 100 (III) (p. 10)
- Didelių darbų kelionė (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2.66 LT
1 EUR — 3.45 LT

Lietuva prašys papildomų taršos leidimų

Bendra EK pirmininko J. M. Barroso (d.) ir premjero A. Kubiliaus spaudos konferencija.

ELTOS nuotr.

Briuselis, gruodžio 10 d. (ELTA) – Lietuva neatsisako reikalavimų gauti išimtį ambicingame Europos Sąjungos (ES) klimato kaitą reglamentuojančių dokumentų rinkinyje – premjeras Andrius Kubilius Briuselyje pareiškė, kad papildomi leidimai yra „išgyvenimo klausimas” Lietuvai.

Lietuvos iki šiol netenkino ES pirmininkaujančios Prancūzijos ir Europos Komisijos (EK) siūlomas dokumentas, kuriuo siekiama apriboti šiltnamio poveikį sukeliančių dujų išskyrimą į atmosferą. Diplomatus teigimu, jame neatsižvelgiama į tai, kad Lietuva, **Nukelta į 6 psl.**

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 12-10-08

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

LIETUVIŲ TELKINIAI

WASHINGTON, DC

POEZIJOS IR MENO VAKARAS

DALĖ LUKIENĖ

Vašingtoniečiai mėgsta meną ir poeziją, nes jau antrą kartą šiais metais vyksta meno paroda ir jau nebe pirmą kartą – poezijos vakaras. Šią ypatingą šventę lapkričio 1 d., šeštadienio vakarą Latvijos ambasados priestate, Sheridan Circle, Washington, DC miesto centre suruošė Vašingtono Lietuvių Bendruomenė. Šis Latvijos ambasada priklausantis namas dažnai priglaudžia parodas. Senoviškas, erdvus, aukštomis lubomis, gerai apšviestas pirmo aukšto kambarys ypač tinka dideliems paveikslams iškabinti. Ten ir buvo suruošta grafikės Jurgitos Gerlikaitės darbų paroda, kartu įvyko ir poezijos vakaras.

Algis Lukas sukabino galerijoje Gerlikaitės parodą.

Atsimenu, anksčiau Washington dažnai vykdavo poezijos vakarai, juose skambėdavo mūsų įžymių poetų ir rašytojų kūryba. Tai būdavo tais laikais, kai Washington ir apylinkėse reiškėsi rašytojai ir poetai Jonas Aistis, Kazys Bradūnas, Jurgis Blekaitis, Alfonsas Nyka-Nyliūnas, Henrikas Radauskas, Aleksandras Radžius, Antanas Vaičiulaitis. Pasirodydavo ir

aktorius Henrikas Kačinskas, kuris užburdavo visus klausytojus savo skaitymais.

Dabar ir vėl galime džiaugtis visu būriu mūsų apylinkėje gyvenančių poetų, kurie pakviesti dalyvauti Washington LB surengtame poezijos ir meno vakare dalyvavo ir skaitė savo eiles. Juozas Grikis skaitė poeziją iš ciklo „Meilės kūnas“, Ginta Remeikytė-Gedo – įdomius poetinius akimirkinius iš kelių savo kūrybos laikotarpių. Jos 9 metų dukrytė Gabrielė prisidėjo savo kūryba. Poetė Diana Šarakauskaitė tą Vėlinių vakarą prisiminė savo motiną, kuriai yra skirta jau ne viena jos poema. Diana eiles kuria jau ilgą laiką ir šiuo metu yra pateikusi vieną rankraštį leidėjui. Ateityje tikimės skaityti jos kūrybingų eilučių pynes spaudoje. Aktorė Renata Veberytė Loman skaitė kelias pasirinktas Sara Poisson poetas, padeklamavo savo mėgiamos poetės Juditos Vaičiūnaitės eilėraštį „Kalipsė“ (Calipto). Poezijos skaitytojus gaubė ant galerijos sienų sukabinti fantastiški spalvoti ir dramatiški juodai-balti Jurgitos Gerlikaitės grafikos darbai.

Vakaras prabėgo sklandžiai ir sėkmingai vedamas Violetos Pivoriūnienės. Dalė Lukienė supažindino susirinkusius su Gerlikaitės iškabinta kūryba. Paveikslai nuotaikingai papuošė šio poetinio vakaro aplinką. Pristatydama menininkės parodą, Lukienė papasakojo, kaip ši paroda atsiderė Washington. Lankantis Čikagoje jai teko susipažinti su dailininke Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre šių metų sausio mėnesį, kai ten vyko visos Gerlikų kūrybingos šeimos ir Jurgitos paroda. Dailininkės paprašyta Lukienė pasirūpino šios parodos suruošimu ir Washington. Jurgitos grafika kuriama naudojantis šiuolaikinėmis technologijomis, todėl jos darbai tokie netikėti, įvairūs ir daugiasluoksniai. Pati Jurgita parodos atidaryme negalėjo dalyvauti, nes dabar ruošia magistrą Vilniaus dailės akademijoje (VDA). Jurgita savo kūrybą „Slapti pasauliai“ apibūdina šiais žodžiais: „Norėjau,

„Rytoj yra dabar“ – Jurgitos Gerlikaitės grafika.

kad žiūrovas pasijustų kūrėju, siekiau pažadinti jo vaizduotę, kuri padėtų susikurti savą pasaulį. Stebėdamas mano darbus kiekvienas matys vis kitus dalykus. Kūrybinė veikla plėtojama pagal siurrealistinę principą, sudedant keletą motyvų į vieną paveikslą. Taip žiūrovas ištraukiamas iš įprastų vizualinių rutinų.”

Jurgita meną studijavo VDA, kur 1998 metais baigė meno istorijos ir teorijos studijas. Estampu susidomėti paskatino grafikas Žibuntas Mikšys ir jo kuriami grafikos atspaudai. Tarp 1994 ir 1996 metų studijavo grafiką Islandijoje (Reikjaviko meno ir amatų koledže). Vėliau nuo 2003 iki 2006 metų studijavo skaitmeninę grafiką Danijos grafiko Henriko Boegho vadovaujame Grafikos eksperimentariume Kopenhagoje. Vėliau dirbo Kopenhagos menininkų bendrijoje „Meno ir dizaino fabrike“ bei dalyvavo grafikos kūrėjų parodose; viena jų, danų estampo paroda „Mirtinos nuodėmės“, 2006 metais eksponuota Kopenhagos galerijoje „ArtShare”.

Gerlikaitė aktyviai dalyvauja ir Lietuvos grafikų parodinėje veikloje, jau yra surengusi vienuolika asmeninių grafikos parodų, dalyvauja atrakinėse parodose. 2008 metais buvo apdovanota diplomu už darbą „Meditacija VII“ Baltarusijos tarptautinėje estampo parodoje „Art linija”.

Danų meno kritikas ir dailėtyrininkas Tom Jorgensen taip vertina Jurgitos kūrybą: „Jos rankose skaitmeninis procesas ir žaidybinių eksperimentų erdvės virsta vieta egzis-

tenciniams ir metafiziniams svarstymams, ir visiškai neprarandamas vizualinės įtaigos poveikis. Dėl estetiško įtaigumo ir pažinimo gilumo Jurgitos Gerlikaitės grafikos darbai yra nepaprastai jaudinantys ir svarbūs.”

Meno ir poezijos vakaras, pabendraavimas su dalyviais ir diskusijos dar ilgai tęsėsi prie Danelės Vidutienės, Washington LB pirmininkės, su Algio Šiatkaus pagalba paruošto vašių stalo.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.**

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siūsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiilkti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Vakaro vedėjai prie Gerlikaitės paveikslų (iš kairės): Juozas Grikis, Diana Šarakauskaitė, Ginta Remeikytė-Gedo, Gabrielė Gedo, Renata Veberytė, Violeta Pivoriūnienė ir Dalė Lukienė.

NAUJOJI PROGRAMA – TIGRO ŠUOLIS SUVERŽTU DIRŽU

SAULIUS SPURGA

Naujosios Vyriausybės Seime patvirtinta programa, nepaisant visų ambicijų, netaps posūkio tašku Lietuvos raidoje, tigro šuoliu, nors tokių ambicijų ir turima. Tačiau jei nors pusė joje įrašytų nuostatų bus įgyvendinta, tai bus tikrai reikšmingas žingsnis.

Chirurginiai bandymai

„Geležis gydo“, prieina išvadą Samuel Shem romano „Vargo kalnas“ herojus – gydytojas internas, patyręs ir šilto, ir šalto ligoninės palatose bei operacinėse. Šis pasakymas reiškia, kad vienintelis veiksmingas būdas padėti pacientui yra operacija, o vaistai ir kiti gydymo metodai nėra patikimi: kaip sakoma, juos naudojant išgyjama per savaitę, be jų – per septynias dienas.

Ko gero, Lietuvai šiuo metu iš tikrųjų būtinas įsikišimas, prilygintinas chirurginei operacijai. Ir ne tik dėl krizės – valdžios neveiknumas pernelyg užsitęsė. Per pastaruosius aštuonerius metus Vyriausybės atsargumas virto nusikalstamu nerangumu, pasyvumas – agresyviu nebūdžiamumo įtvirtinimu, abejingumas – cinišku požiūriu į savus piliečius.

Vyriausiasis chirurgas Andrius Kubilius ateina atsiraitojęs rankoves. Tik ar padėtis neprimena vieno anekdoto? „Ko jūs taip jaudinatės, drebat?“ – klausia medicinos sesuo paciento. „Labai bijau. Juk tai pirmoji operacija mano gyvenime.“ – „Ko čia bijoti? Štai, matot daktarą? Jam taip pat tai bus pirmoji operacija, tačiau jis nė kiek nesijaudina.“ Tai prisimeni girdėdamas Kubiliaus pareiškimus, kad jis nebijąs sunkumų ir iššūkių. Žinoma, tai gerai. Tačiau kaip jaučiasi trys su puse milijono pacientų?

Šviežiai patvirtinta Vyriausybės programa yra turiningas ir ambicingas dokumentas, kaip diena ir naktis besiskirianti nuo blankių ir neįpareigojančių biurokratinių paragrafų, kuriuos ankstesni vyriausybių programoms pateikdavo ministerijų tarnautojai. Joje daug punktų, kuriuos įgyvendinti tiesiog būtina. Ji kartais tvieskia gigantomaniškais Kultūros sostinės fejerverkais, kartais pasiklysta tarp trijų pušų, kalba naivaus vaiko balseliu ir neretai laužiasi pro atviras duris, tačiau kažko dar geresnio tikėtis sunku, nes vargu, ar įmanoma tokia dokumente iš esmės pranokti mūsų valstybės subrendimo ir įsitvirtinimo mąstymo lygį.

Proveržis – kur?

Skambia retorika iškaišytos programos vertę mažina nenuoseklumai, tam tikras perdėtas gėrėjimasis savo išmintimi bei galia, kurios, tiesą sakant, dar nėra ir, ko gero, nebus. Pavyzdžiui, pakalbėkime apie didį konservatorių atradimą – proveržio kryptis. Proveržio kryptys, į kurias turėtų būti sutelktos užsienio investicijos ir Lietuvos potencialas, turėtų lemti šalies ekonomikos atgimimą. Tačiau ironiška, kad tos kryptys programoje neįvardijamos. Nurodoma, kad jos bus nustatytos naujame Nacionaliniame susitarime. Kas ir kiek laiko dėl šio Susitarimo derės, kol kas neaišku, o iki tol, išeitų, Vyriausybė negalės vykdyti svarbiausios savos programos punkto.

Galime nujausti, kad bus kreipiamas dėmesys į inovatyvias, kuriančias didelę pridėdamąją vertę sritis. Žadama įkurti naują instituciją, Investicijų pritraukimo fondą („Invest in Lithuania“), o prie didžiausių pasaulinių technologinių parkų jau kitais metais turėtų atsirasti šio Fondo atstovybės. Skamba gražiai. Vis dėlto prisiminkime, kiek metų buvo kuriama vienintelė mūsų pramonininkų atstovybė Briuselyje, kuri tikrai reikalinga, tačiau gąsdino didelės jos išlaidos išlaidos. Žinoma, valstybė gali įkurti brangias atstovybes, nors ir diržų veržimo metais, tačiau klausimas – ar Lietuva tiems užsienio parkams tikrai jau kitais metais turės ką pasiūlyti?

Gerai, kad Lietuva taps atvira užsienio investicijoms šalis, o ne vys investicijas iš savo kiemo, kaip buvo iki šiol – kad užsieniečiai netrukdytų nelabai švarioms „saviškių“ machinacijoms. Vis dėlto esminė prielaida naujų technologijų pramonei yra valstybinės investicijos į mokslą ir švietimą. Tai vienareikšmiškai liudija Airijos pavyzdys, į kurį naujoji Vyriausybė, vis minėdama Nacionalinį susitarimą, akivaizdžiai žiūri. Tačiau perskaičius šią Vyriausybės programą pasidaro aišku kaip dieną: Vyriausybė mokslui ir švietimui pridės tik centą kitą, ir tai tik geriausiu atveju. Tokiu būdu kalbos apie kažkokį proveržį nelabai turi prasmės.

Tą patį galima pasakyti ir apie programoje nuolat deklaruojamą rūpestį tauta, tautos kultūra. Tačiau to rūpesčio beveik nelieka konkrečioje kultūrai skirtoje programos dalyje. Žinoma, gal ir gerai, jog čia nevedmainiuojama – kalbama skurdžiais, it chirurgo pjūviai, taupiais sakiniiais, kad niekam nekiltų kokio įtarimo, jog šiai Vyriausybei kultūra yra bent šokia tokia pirmenybė. Pirmenybė – virtualūs proveržio slibinai ir liūtai. Žinia, Vyriausybės Antikrizinė programa knygų leidybai, kūrėjams ir kitoms kultūros sritims žada skaudų smūgį, tačiau ir tolesnė perspektyva neteikia paguodos. Gaila, kad net konservatoriai jau užmiršo, dėl ko vis dėlto kūrėme savo valstybę.

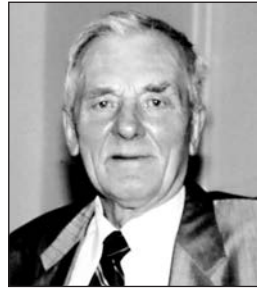
Ir daugelyje kitų programos vietų nesugebama žaisti pagal savo pačių nusistatytas taisykles. Korupcija išraiškiai apibrėžiama formule: Korupcija = Monopolija + Diskrecija – Atskaitomybė. Tačiau su kokiomis monopolijomis ir kaip numatoma kovoti, programa nutyli.

Nieko gera nežada ir arogancija, pasireiškusis kuriant, derinant, pristatant Antikrizinį planą ir pačią tolesnių Vyriausybės darbų programą. Kaip vieną kartą pasakė Kubilius, yra dvi nuomonės, mano ir visų kitų, tačiau tik mano yra teisinga. Įdomu, kam tada net kokius penkis kartus programoje minimas Nacionalinis susitarimas, kuriame turėtų dalyvauti profsąjungos, kiti socialiniai partneriai, jei iškart aišku, kad bendradarbiavimas su jais nebus šios Vyriausybės prioritetas.

Institucijų kruša

Esame girdėję, kad naujoji Vyriausybė mažins valdymo išlaidas ir lieknins biurokratų talijas.

Nukelta į 9 psl.

Vilkduobės ir spąstai

PETRAS KATINAS

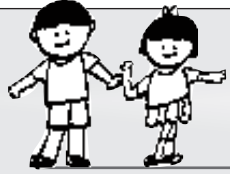
Tą pačią dieną, kai pasaulis sužinojo apie triuškinančią JAV demokratų kandidato Barack Obama pergalę rinkimuose, Rusijos prezidentas Dmitrij Medvedev pareiškė, kad Rusija Lenkijos ir Lietuvos pašonėje, Karaliaučiaus (Kaliningrado) srityje, įkurdins artimojo nuotolio raketų kompleksus „Iskander“. Tuos kompleksus Rusijos imperinė „patriotinė“ žiniasklaida giria kaip geriausius pasaulyje, nepažeidžiamus ir t. t. Medvedev nepatiksli, ar tos raketos bus su branduoliniais užtaisais. Be abejonės, toks pareiškimas ir jo laikas pasirinktas neatsitiktinai. Visų pirma, Obama dar nepradėjęs eiti savo pareigų duotas ženklas „nusišiaušti“ prieš Rusiją ir eiti tokių politikų, kaip buvę Vokietijos ir Prancūzijos vadovai Gerhard Shroder ir Jacques Chirac, kurie tapo vos ne Kremliaus satelitai, keliu. Beje, ne ką toliau nuo tų satelitų nutolo ir dabartiniai Berlyno ir Paryžiaus vyriausieji dirigentai – Angela Merkel ir Nikolas Sarkozy. Jie tai parodė, reaguodami į Rusijos įvykdytą agresiją prieš Gruziją. Maskva, be abejo, atkreipė dėmesį į Obama nedviprasmiškas užuominas, kad jis pasirengęs bendradarbiauti su Rusija. Todėl neatitiktinai Maskvos dienraštis „Pravda“, komentuodamas Obama išrinkimą, paskelbė komentarą su antrašte, paryškinant didžiulėmis raidėmis, „Aštuoni pragaro metai baigėsi!“ Esą tą pragarą kėlė baigiantis kadenciją JAV prezidentas George W. Bush.

Rusijos prezidentas savo pranešime kalbėjo apie pasaulį užgriuvusią ekonominę-finansinę krizę. Jo žodžiais, ta krizė Maskvai nė motais, o Rusija iš jos tikrai išloš ir dar labiau sustiprės. Negana to, Medvedev ypač pabrėžė, kad Rusija niekada nepasitrauks iš Kaukazo. Tai reiškia ne ką kita, o tai, kad užgrobus rusų armijai separatistines Pietų Osetijos ir Abchazijos „respublikas“, Rusija nenurims. Tą rodo ir į Medvedev Pamaskvės vilą pakviesti Azerbaidžano ir Armėnijos prezidentai – esą apsvarstyti dar paskutiniaisiais Sovietų Sąjungos gyvavimo metais išliepsnojusį konfliktą dėl Kalnų Karabacho. Tada žuvo mažiausiai 30 tūkstančių žmonių. Dar daugiau buvo pabėgėlių. Dabar Azerbaidžano SSR priklausęs Kalnų Karabachas yra pasiskelbęs nepriklausoma valstybe ir faktiškai yra Armėnijos globojamas bei išlaikomas. Nepaisant to, kad dabartinis Alijev dinastijos tęsėjas buvusio prezidento sūnus Ilham Alijev, vėl vos ne 99 proc. laimėjęs Azerbaidžano prezidento rinkimus, ne kartą grasino jėga atsimiti Kalnų Karabachą, konkrečių veiksnių tuo klausimu imtis nedrįsta. Nesvarbu, kad jo karinės pajėgos kelis kartus didesnės ir galingesnės už Armėnijos. Mat Armėnija yra pati ištikimiausia Rusijos sąjungininkė Kaukazo regione. Ten įkurdintos ir rusų karinės bazės. Tad dabar Medvedev oficialiai ėmėsi taikdario vaidmens. O iš tiesų sieks visokiais būdais neleisti Azerbaidžanui be Rusijos žinios tvarkyti savo naftos išteklių Kaspijos baseine.

Kuo pasibaigė Rusijos „taikdarių“ misija Pietų Osetijoje ir Abchazijoje, visi žino. O tai, kad vis labiau grūmojantis ne tik kaimynams visokių „Iskanderų“ ir „Topolių“ raketomis Medvedev pasiskelbia taikdariu, reiškia, kad Kremlius su savo generolais sumanė užlaužti rankas ir Azerbaidžanui. Pirmiausia – pajungti jo naftą. Bet Lietuvai, taip pat ir Lenkijai, Medvedev paskelbtas ketinimas įkurdinti Karaliaučiaus srityje raketų kompleksus „Iskander“ yra ne tik karinė grėsmė, bet ir siekis pakeisti jų politiką Rusijos atžvilgiu. Pirmiausia, nebandyti net prieštarauti Europos Sąjungos viduje Maskvos planams. Žinoma, ne tik gąsdinant raketomis. Randama būdų, kaip sukiršinti ir vietos politikus. Štai Lenkijos premjeras Donald Tusk ir jo užsienio reikalų ministras R. Sikorsky užsipulė prezidentą Lech Kachinsky, kad jis su Lietuvos prezidentu Valdu Adamkumi pasirašė deklaraciją dėl pozicijos, kurią turėtų užimti ES derybose su Rusija. Maskva tik trina rankas iš džiaugsmo, matydama Lenkijos premjero ir prezidento susipriešinimą.

Pagaliau pačioje Lenkijoje ir Lietuvoje visi laukia, ar atėjęs į Baltuosius rūmus Obama nepasiduos Rusijos intrigoms. Ypač kaimynų atžvilgiu. Todėl jokių būdu negalima praleisti negirdomis kai kurių politikos žinovų, konkrečiai – organizacijos „Focus on Family“ įspėjimo, skelbiančio, jog Obama laimėjęs pasaulyje įsivyras chaosas, kuriuo pirmiausia pasinaudos Rusija. Pradžiai esą okupuos Ukrainą ir Baltijos valstybes bei smogs Lenkijai. Pretekstas okupacijai toks pats, kaip ir užgrobiančią Pietų Osetiją ir Abchaziją: ginti savo piliečius, kuriuos skriaudžia nacionalistai. Juokingai ir demagogiškai atrodo kai kurių Rusijos mylėtojų samprotavimai, kad nevalia kritikuoti Rusijos, puldinėti jos tarptautiniuose forumuose, reikią mokyti ją demokratijos... Tokie pasiūlymai kyla iš pačios primityviausios fantazijos srities. Todėl kad Rusijos gyventojų dauguma, grubiai kalbant, nuo amžių tebėra klusnių avelių banda ir bet kokio piemens botago pliaukštelėjimas jiems – įstatymas. Pagaliau, Kremliaus valdovai nepasikeitė nei nuo Ivano Rūsčiojo, nei nuo Stalino laikų. Juo labiau, kad Vakarų demokratijos tebetūpčioja prieš Rusijos carus, generalinius partijos sekretorius, o dabar – prieš Vladimir Putin ir Medvedev.

Įdomu, kas būtų, jeigu, pavyzdžiui, oficialioji Didžiosios Britanijos, Prancūzijos ar kitų buvusių kolonijinių valstybių spauda, rašydama apie buvusių kolonijų valstybes, žodį „nepriklausomybė“ rašytų kabutėse? O išsilaisvinimą nuo kolonizatorių vadintų neteisėtu? Tuo tarpu Rusijos spauda, jos komentatoriai ir politologai, rašydami apie Baltijos valstybes, o pastaruosiu metu ir apie Ukrainą bei Gruziją, tai daro kasdien.

„DRAUGO“

lietuviškai

Redaktorė *Laima Apanavičienė*
laimaa@hotmail.com

Čikagos lituanistinės mokyklos mokiniai spalvina Lietuvos tūkstantmečio progines puošmenas Kalėdinei eglutei Navy Pier.

Agnė Vertelkaitės nuotraukos

ČLM mokinių pagaminti žaisliukai papuošė Kalėdinę eglutę

Gruodžio 3 d., Čikagos laisvalaikio ir pramogų centre Navy Pier (600 East Grand Ave., Chicago, IL 60611. Tel.: 312-595-PIER; 800-595-PIER)

Kartu su tradiciniais šiaudinukais ant eglutės puikavosi ir šeštųjų pagaminti papuošimai.

suroštas festivalis „Žiemos stebuklai“, kuriame pagal daugelio pasaulio šalių tradicijas buvo puošiamos Kalėdinės eglutės. Lietuviška eglutė šiais metais ypatinga – gražinta ne tik tradiciniais menininkės Marijos Kriaučiūnienės rankomis gamintais šiaudinukais, bet ir Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmečio ženklais, kuriuos kruopščiai spalvino Čikagos lituanistinės mokyklos mokiniai.

Į Čikagos lituanistinės mokyklos tautodailės mokytojas dėl bendradarbiavimo Lietuvos Respublikos generalinis konsulas kreipėsi kilus idėjai, jog būtina pasinaudoti proga ir skelbti žinią apie garbią Lietuvos sukaktį. ČLM penktų ir šeštųjų klasių mokiniai entuziastingai ėmėsi darbo spalvinti tūkstantmečio ženklus, papuošiančius lietuvišką Kalėdinę eglutę. Vaikams padėjo tautodailės mokytoja Ramunė Slavikienė, paaiškindama, kaip reikėtų tinkamai naudoti akrilinius dažus, kad žaisliukai būtų puošnūs.

Daugiau informacijos:

navypierinfo@mpea.com

LR Generalinio konsulato
Čikagoje informacija

Tęsiame Kalėdinių dovanėlių konkursą

Redakcija skelbia konkursą „Kalėdinė dovanėlė“. Prašome parašyti, kokias dovanėles Jūs ruošiate savo broliukams, sesutėms, tėveliams ir draugams. Gal turite įdomių sumanymų? Pasidalinkite jais su mūsų skaitytojais.

Iki gruodžio 25 d. atsiųskite aprašymą, kaip ir kokią dovanėlę Jūs padarysite savo rankomis. Kartu atsiųskite Jūsų padarytos dovanėlės piešinį arba nuotrauką.

Po Naujųjų metų paskelbsime šio konkurso nugalėtojus.

Redaktorė

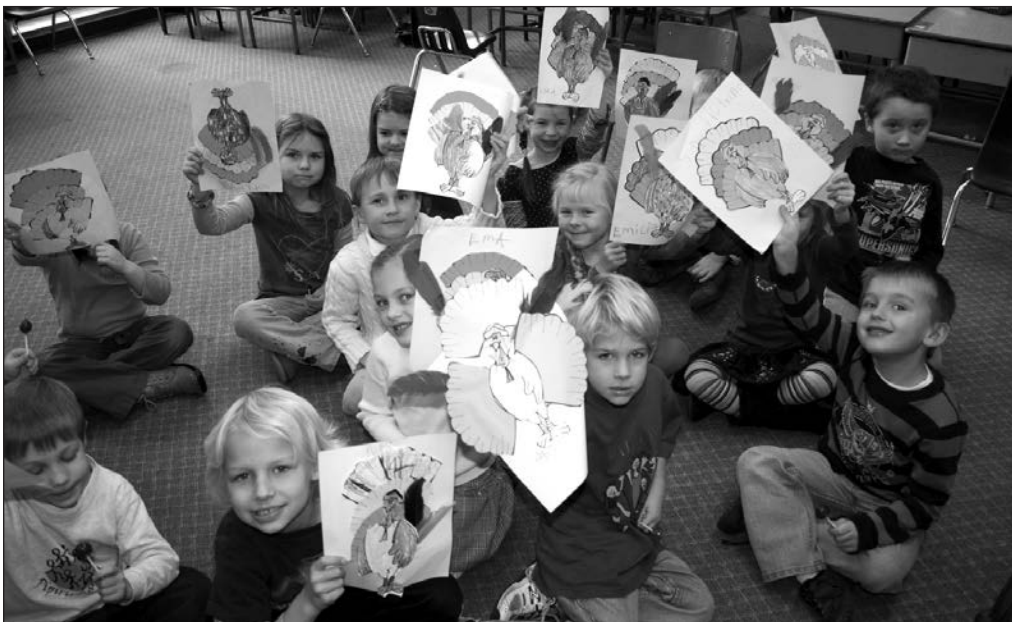
Lituanistinių mokyklų mokytojai XIV Mokslo ir kūrybos simpoziume

Lapkričio 26–29 dienomis vykęs XIV Mokslo ir kūrybos simpoziumas daug vietos skyrė lituanistiniam švietimui išsivijoje, tad nenuostabu, kad jame dalyvavo daug mokytojų. Mokytojai viename iš daugybės simpoziume vykusiu užsiėmimų. Pirmoje eilėje iš kairės: prof. Audronė Skrupskelienė (University of South Carolina), Marisa Leonavičienė (lietuvių kalbos mokytoja iš Urugvajaus), Vilija Staškevičienė (Lemonto Maironio lituanistinės mokyklos lietuvių literatūros mokytoja), Svajonė Kerelytė (Maironio lituanistinės mokyklos Lemonte direktorės pavaduotoja), Vytautas Bireta (Kanados Krašto valdybos vicepirmininkas švietimo reikalams), Kristina Perrott (Indianapolio lituanistinės mokyklos mokytoja) ir Audronė Sidaugienė (Čikagos lituanistinės mokyklos 6 klasės mokytoja).

Živilės Ramašauskienės nuotr.

Naujienos iš Maironio lituanistinės mokyklos Lemonte, IL

Padėkos dienos savaitgaliui penkiamečiai mokyklos mokinukai ruošėsi iš anksto. Jie dekoravo kalakutus ir savo darbelius rodė tėveliams. Siūlome ir mūsų skaitytojams pažiūrėti mažųjų mokinių darbelius.

Kol mažieji Maironio lituanistinės mokyklos mokinukai atostogavo, vienos mokytojos skubėjo į XIV Mokslo ir kūrybos Simpoziumo lituanistinio švietimo seminarus, o kitos pradėjo ruošti artėjančiai Kalėdų eglutei. Mokytojos (iš kairės): Giedrė Savukynienė ir Reda Baranauskienė rinkosi pas dailininkę Rasą Ibianskię (dešinėje) kurti dekoracijų.

Džiugu, kad turime galimybę pabendrauti ne tik pertraukų metu šeštadieninėje mokykloje, bet ir kartu kurti, tobulintis.

Živilės Ramašauskienės nuotr.

ORLANDO, FL

„Lietuvių dienos Orlande 2008“

MINDAUGAS ŠATAS

Dar tik šių metų pavasarį susikūrusi jauna, tačiau energinga Orlando Lietuvių Bendruomenė lapkričio 21–22 d. sukvietė lietuvius iš Floridos bei gretimų valstijų į „Lietuvių dienas“ Orlando mieste. Į renginį atvyko tautiečiai iš Fort Myers (FL), St. Petersburg (FL), Tampa (FL), Daytona (FL), West Palm Beach (FL), Miami (FL), Atlanta (GA), taip pat gausi grupė iš Čikagos (IL), kai kas iš Seattle (WA) ir net iš Kanados. O kino operatorius Rimas Navickas, kuris kūrė reportažą apie lietuvių gyvenimą JAV bei filmavo šventę, su grupe į Floridą atvyko tiesiai iš Klaipėdos.

Renginys vyko „Orlando International Airport Hotel“ salėje, todėl dauguma atvykusiųjų apsistojo tame pačiame viešbutyje.

Renginį, trukusį visą savaitgalį, penktadienio vakarą atidarė Andrius Mamontovas akustiniu koncertu „Geltona. Žalia. Raudona“. Tai buvo pirmasis Andriaus kelionės po Ameriką ir Kanadą pasirodymas. Pasiūlyti A. Mamontovo gyvo garso koncerto atvyko apie 300 gerbėjų. Publika labai šiltai sutiko Andriaus pasirodymą, ne kartą prašė pakartoti atliktas dainas. Pertraukėlės metu Andrius atsakinėjo į gausius klausimus. Gerbėjai prašė padainuoti mėgstamiausią Andriaus parašytą dainą, kitas jo populiarias dainas, siuntė linkėjimus ir dėkojo už jo kūrybą bei koncertą Orlande. Klausimai buvo ne tik lietuvių kalba. Dėmesį patraukė vienas anglų kalba atsiųstas raštelis: „Mr. Mamontovas, if your voice and energy makes someone, who listens to you without understanding a word, come for 6 hours from Seattle, WA, dropping kids, business and house just to hear you alive, you must be so real and so good.“

Po koncerto A. Mamontovas mielai sutiko pasirašyti kiekvienam gerbėjui ant plakato ar savo naujojo albumo „Geltona. Žalia. Raudona“, kuriuos buvo galima nusipirkti renginio metu. Vėliau buvo paprašytas nusifotografuoti su savo gerbėjais, kurių buvo nemažai. Blykstės ilgai mirgėjo, kol norintys įsiamžinti su Andriumi pozavo prieš kameras. Susidarė išpūdis, kad Andrius su kiekvienu fotografuodamasis, keisdavo veido išraiš-

Lietuvaičius Orlando mieste linksminęs A. Mamontovas su šventės organizatoriais.

ką, todėl kiekvieno gerbėjo nuotraukoje dainininkas yra kitoks.

Renginio metu susirinkusieji vaišinosi lietuvišku alumi, vynu, mėgavosi šeiminkės Angelės Straukienės paruoštais užkandžiais. Dalyviai po koncerto neskubėjo skirstytis, turėjo progos susipažinti, pasišnekučiuoti, pasidalinti koncerto išpūdžiais. Kai kurie, pirke bilietus tik į A. Mamontovo koncertą, teiravosi, ar dar yra bilietų ir į antrąjį vakarą, nes pirmasis tikrai patiko.

Lietuvių dienų šventė tęsėsi nuo pat šeštadienio ryto. Lapkričio 22-ąją nuo 10 valandos ryto prasidėjo Floridos lietuvių regioninės krepšinio varžybos, kuriose dalyvavo komandos iš Miami (FL), West Palm Beach (FL), St. Petersburg (FL) ir Orlando (FL). Atrankinėse varžybose Orlando nugalėjo West Palm Beach, St. Petersburg – Miami, Orlando – St. Petersburg, West Palm Beach – Miami, Orlando – Miami, West Palm Beach – St. Petersburg. Toliau dėl 3–4 vietos kovėsi St. Petersburg ir Miami komandos. Miami komanda sunkiai išplėšė 3-čiąją vietą. Orlando ir West Palm Beach komandos kovėsi finale. Orlandiškiečiai dideliu skirtumu sutriuškino gana nesunkiai į finalą atkeliavusią West Palm Beach komandą ir iškovojo 1-ąją vietą.

Rungtynėms teisėjavo nepriklausomi teisėjai, taip užkirsdami kelią

varžybose pasitaikantiems sportiniams ginčams. West Palm Beach krepšinininkai atvyko su žavinga mergaičių palaikymo komanda, turėjo gausią sirgalių grupę, todėl iš sportininkų palaikymo šūksnių susidarė išpūdis, kad aikštelės šeimininkai yra West Palm Beach, o ne Orlando sportininkai. Rungtynės baigėsi apie 5 valandą vakaro, sportininkai grįžo į viešbučius persirengti ir pasiruošti apdovanojimams vakarui.

Į antrąjį švenės „Lietuvių dienos Orlande 2008“ vakarą susirinko beveik 200 lietuvių. Tai ne tik krepšinio turnyro dalyviai, sirgaliai ir palaikymo komandos, bet ir Lietuvos anekdotų karaliaus Raimondo Šilansko bei populiarių dainų kompozitoriaus ir atlikėjo Algimanto Butnorius gerbėjai.

Vakarą pradėjo R. Šilanskas, pasakodamas anekdotus, nuo kurių salėje netilo skambus publikos juokas. Po jo koncertavo Algimantas, atlikdamas savo kūrybos dainas. Jam gitara pritarė ilgametis grupės „Vairas“ muzikantas Sigitas Orūnas. Klausytojai buvo sužavėti R. Šilansko ir A. Butnorius bendra programa, nes juokus keitė muzika, kurią išgirdę poros negalėdavo nusėdėti prie stalų ir kildavo pašokti, o grįžę atgal vėl kvatodavo nuo anekdotų.

Pertraukos metu Jurga Ribokaitė-Blake pakvietė ant scenos krepši-

nio komandas apdovanojimams. Ketvirtąją vietą užėmusiai St. Petersburg komandai buvo įteikta dalyvavimo turnyre atminimo dovana. Pirmąją-trečiąją vietas užėmusių komandų sportininkai buvo apdovanoti specialiai šiam turnyriui pagamintais medaliais.

Po pertraukos tęsėsi R. Šilansko anekdotai, skambėjo A. Butnorius dainos. Vita Butnorienė publikai atliko išpūdingą rytietišką šokį, kurį susirinkusieji stebėjo net sustoję ant kėdžių. R. Šilanskas savo programą baigė skaitydamas eiles, kurias lydėjo gausūs plojimai. A. Butnorius pabai-gai padainavo savo populiariąją dainą „Viktorija“, kurią ne kartą kartojo publikos prašymu.

Koncerto metu lietuviai „gaudė“ R. Šilanską, norėdami su juo nusifotografuoti, taip pat noriai pirkto A. Butnorius CD albumus, ant kurių po koncerto prašė pasirašyti. Šio vakaro metu tautiečiai vaišinosi lietuvišku alumi, vynu, lietuviškais vėdais ir cukinijos kepsniais. Gerai nusiteikę renginio dalyviai, pasibaigus koncertui, neskubėjo išvykti, bendravo ir dalijosi išpūdžiais. Koncertas baigėsi, tačiau publikai sužinojus, jog tarp svečių yra buvusios grupės „Pelenai“ narys Sigitas Meilus bei grupės „Cigarai“ narys Virgis Gražulis, nenurimo, kol šie neatliko po keletą dainų.

„Lietuvių dienos Orlande 2008“ organizatoriai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie šio renginio ruošimo, bei visiems, atvykusiems į šventę. Tai buvo pirmasis tokio masto renginys Floridos valstijoje, subūręs lietuvius ne tik iš Floridos kampelių, bet sulaukęs svečių iš kitų valstijų, Kanados ir net Lietuvos. Tikimės, kad tai taps tradicine kasmetine švente, kuri sutrauks lietuvius, sudarys galimybę susipažinti, taip pat užmegsti verslo ryšius bei tiesiog gerai praleisti laiką. Viliamės, kad įvestas bevizis režimas tarp JAV ir Lietuvos sumažins atstumą tarp šalių ir švenčių metu galėsimės sveikinti daugiau tiek įvairaus meno atstovų iš Lietuvos, tiek iš tėvynės juos palaikyti atvykstančių sirgalių.

Šventę organizavo Irma Kirvelienė, Evaldas Siudikas, Jurga Ribokaitė – Blake, Alydas Smilinskas, Edita Klinkel bei Mindaugas Šatas.

Pirmosios ir antrosios vietų krepšinio varžybų laimėtojai.

Piketuotojai nepritaria Vyriausybės programai

Piketas prie Seimo rūmų.

Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

Vilnius, gruodžio 10 d. (ELTA) – Lietuvos nacionaliniai profesinių sąjungų centrai, nepritardami Vyriausybės veiklos programai, prie Seimo surengė piketą.

Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos pirmininkas Artūras Černiauskas sakė, kad negalima pritarti tokiai Vyriausybės programai, kuria ekonomines bei finansines problemas ruošiamasi spręsti darbuotojų sąskaita, akivaizdžiai nepaisanant socialinio dialogo. Jis sakė, kad vėl einama žmonių skurdinimo, socialinės atskirties didinimo keliu.

A. Černiauskas teigė, kad pati Vyriausybės programa yra daugiau biudžeto mokesčių surinkimo, o ne antikrizinė. Niekas nekalba apie konkurencingumą, verslo skatinimą, darbo užmokesčio didinimą, ateities

galimybes.

Lietuvos profesinės sąjungos, atstovaudamos darbuotojų darbo socialiniams bei ekonominiams interesams, rengia veiksmų planą, sąlygojantį visuomenės aktyvumą, ir tikina, kad visomis įstatymų leistomis priemonėmis gins šiuos interesus.

Piketo metu Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ pirmininkė Aldona Jašinskienė piktinosi, kad valdžia, paraginusi taupyti, pati išlaidauja, didinasi atlyginimus. Jos teigimu, nerimą kelia tai, kad Vyriausybės programoje yra numatytas geležinkelių privatizavimas. Gali taip atsitikti, kad privačiam sektoriui atiteks patys gardžiausi kašneliai, valstybei paliks tik nuostolingos įmonės. Su piketo dalyviais trumpai pasikalbėjo Seimo narys Julius Sabatauskas.

Keičiasi departamento vadovas

Vilnius, gruodžio 10 d. (BNS) – Tautinių mažumų ir išeivijos departamento (TMID) vadovas Antanas Petrauskas paskirtas Lietuvos ambasados Kazachstane patarėju.

Tai patvirtino A. Petrauskas, į Kazachstano sostinę Astaną išvykstantis šią savaitę. Nors pirmadienį klausiamas apie diplomatinę tarnybą A. Petrauskas nekomentavo galimų pasiūlymų, antradienį aiškino pasiūlymų sulaukęs jau anksčiau ir apsispręsti jam nebuvę sunku.

Jis teigė, kad kol kas departamentui vadovaus 6 metus jame dirbanti ligšiolinė direktoriaus pavaduotoja Vida Bagdonavičienė. „Ji laikinai eis pareigas, kol bus paskirtas naujas vadovas ir apskritai nuspręstas de-

partamento likimas – yra svarstymai dalį funkcijų perduoti Kultūros ministerijai, dalį – Užsienio reikalų ministerijai”, – apie naujosios Vyriausybės planus sakė A. Petrauskas.

A. Petrauskas praėjusią savaitę sulaukė tuometinio premjero, kolegų socialdemokratų partijoje Gedimino Kirkilo pastabos. Tokią švelnią tarnybinių nuobaudą premjeras pavaldinui skyrė po Valstybės kontrolės išvadų dėl departamente aplaidžiai vestos apskaitos. Dėl šių Valstybės kontrolės išvadų ikiteisminį tyrimą buvo pradėję ir prokurorai, bet jį nutraukė, neradę nusikalstamos veiklos, už kurią būtų taikoma baudžiamoji atsakomybė.

Vilniaus oro uoste – pasikeitimai

Vilnius, gruodžio 10 d. (ELTA) – Tarptautiniame Vilniaus oro uoste (TVOU) pradėjo veikti naujasis lėktuvų riedėjimo takas. Tai jau penktasis lėktuvų riedėjimo takas šiame oro uoste, kainavęs apie 4 mln. litų.

Pasak TVOU atstovo spaudai, nutiesus naująjį riedėjimo taką, ant kilimo ir tūpimo tako nusileidusiems orlaiviams nebereikės riedėti juo dar apie 1,200 metrų, – jie iš karto galės sukti į riedėjimo taką, o juo – išvairuoti į vieną iš perone esančių orlaivių stovėjimo aikštelių. Tad ir kilimo ir tūpimo takas taps mažiau apkrautas (esant būtinybei, bus galima tankinti skrydžius), orlaiviai taupys kurą.

Tarptautiniame Vilniaus oro uoste (TVOU) susumavus lapkričio mėn.

keleivių srauto rezultatus pirmąją trečią mėnesį iš eilės išlieka oro linijų bendrovė „airBaltic“ (32,40 proc. per TVOU skraidintų keleivių).

Antroje vietoje – jos nuolatinė varžovė „flyLAL“ (29,63 proc.). Trečioje vietoje (anksčiau tradiciškai šią vietą užimdavo dabar iš Lietuvos rinkos beveik pasitraukusi „Aurela“) – „flyLAL Charters“ (7,19 proc.). Ketvirtoje vietoje – „ČSA – Czech Airlines“ (5,79 proc.) ir penktoje vietoje pirmą kartą atsidūrė airių įmonė „Aer Lingus“ (4,53 proc.).

Per šių metų lapkritį TVOU priėmė bei išleido 133,864 keleivius. Gruodžio antroje pusėje Vilniaus oro uostas aptarnaus dumilijonąjį keleivį – pirmąkart įmonės istorijoje.

Ministro nuomone, Latvijai gresia bankrotas

Vilnius, gruodžio 10 d. (Balsas.lt) – Jei artimiausiu metu nebus priimtas ekonomikos stabilizavimo planas ir valstybė greitu laiku negaus paskolos iš Tarptautinio valiutos fondo (TVF), Latvija taps nemokia valstybe. Tai reikštų valstybės bankrotą. Apie tai pareiškė Latvijos finansų ministras Atis Slakters.

Jo teigimu, jau pirmajame kitų metų pusmetyje valstybei gali neužtekti pinigų pensijoms bei atlyginimams mokėti. Padėtį gali pagerinti tik iš TVF paimta paskola.

A. Slakters teigimu, jei Seimas susigriebs ir šiomis dienomis priims

ekonomikos stabilizavimo planą, tai kreditas iš TVF Latviją gali pasiekti dar iki Kalėdų. Dėl paskolos į TVF Latvija kreipėsi dar lapkričio viduryje. Laukiama, kad Latvija, kuri kol kas yra bene labiausiai nuo ekonominės krizės nukentėjusi Rytų Europos šalis, iš TVF gaus apie 3–5 mlrd. eurų.

Skelbiama, kad kitų metų Latvijos biudžeto deficitas sieks 4,9 proc. Šalies valdžia skubiai svarsto biudžeto įstatymo pakeitimus. Skelbiama, kad Latvijos vyriausybė siekia biudžeto išlaidas apkarpyti 700 mln. latų, o įplaukas dėl didinamų mokesčių padidinti 370 mln. latų.

Prieš vėžį – naujausių tyrimų technologijos

Vilnius, gruodžio 10 d. (Alfa.lt) – Vilniuje, Santariškėse atsidariusi nauja „Patologijos diagnostikos“ laboratorija išplatino pranešimą apie aukščiausius pasaulinius reikalavimus atitinkančią įrangą ir vėžio diagnostikos galimybes.

Laboratorijos įranga atvėrė naujas galimybes Lietuvoje žymiai greičiau ir tiksliau diagnozuoti ankstyvojo susirgimo vėžiu atvejus, lėtines ligas, veiksmingiau atlikti onkologinių susirgimų profilaktiką. Be to, dabar galima labiau taupyti gydytojų ir ligonių laiką bei gydymo lėšas, teigiama pranešime.

„Patologijos diagnostikos“ laboratorijoje histologiniai ir citologiniai tyrimai atliekami naudojantis naujausios kartos technologine įranga. Laboratorijos sistemos visiškai automatizuotos, saugios darbuotojams ir aplinkai.

Naujoji laboratorija vienintelė Rytų Europoje gimdos kaklelio, krūties, skydliaukės, šlapimo pūslės vėžio ir ikivėžinių pakitimų tyrimui naudoja skystų terpių „ThinPrep“ technologijos įrangą.

„Ypač tikimės, kad pavyks sumažinti skaudžias moterų netektis nuo labai paplitusio gimdos kaklelio vėžio”, – sakė „Patologijos diagnostikos“ laboratorijos įkūrėjas ir vadovas Svajūnas Barakauskas.

Dėl gimdos kaklelio vėžio Lietuvoje kasmet miršta 300 moterų. Daugiau nei pas mus sergančiųjų šia liga Europos Sąjungos valstybėse nustatoma tik Rumunijoje. Mūsų valstybė finansuoja šios grėsmingos ligos profilaktinės patikros programą, nes gimdos kaklelio vėžiui galima laiku užkirsti kelią.

Skystų terpių technologijos tyrimas „ThinPrep PAP”, kuris įdiegtas „Patologijos diagnostikos“ laboratorijoje, 65 proc. padidina galimybę atskleisti gimdos kaklelio ikivėžinių atvejų. Šiuo metodu tiriama apie 90 proc. JAV moterų.

„Patologijos diagnostikos“ laboratorija išsiskiria ne tik tyrimų įranga. Čia susibūrė žinomų gydytojų patologų komanda: Jolita Rimienė, Raimundas Meškauskas, medicinos mokslų daktarė Aušrinė Barakauskienė, Danutė Žilinskienė.

Lietuva prašys papildomų taršos leidimų

Atkelta iš 1 psl. uždariusi atominę elektrinę, turės naudoti daugiau iškastinio kuro kitose elektrinėse, todėl stipriai padidės anglies dvideginio kiekis.

Suskaičiuota, kad po Ignalinos atominės elektrinės uždarymo dujų kiekis padidėtų 5 mln. tonų. Lietuva siekia, kad, kol bus pastatyta nauja atominė elektrinė, šalis tokiam kiekiui gautų papildomų apyvartinių taršos leidimų. Dabartinėmis kainomis jų vertė sudaro apie ketvirtadalį milijardo eurų.

Po susitikimo su Europos Komisijos pirmininku Jose Manuel Barroso A. Kubilius sakė manąs, kad Komisija supranta specifines Lietuvos problemas, todėl susitarimas yra tikėtinas.

„Leidimų klausimas – ne šiaip mums klausimas, tai išgyvenimo klausimas. Bet tikiuosi, kad mums pavyks pasiekti tokį sprendimą, kuris

tiks ir mums, ir visai Vadovų Tarybai”, – bendroje su J. M. Barroso spaudos konferencijoje sakė A. Kubilius.

Derinant galutines Europos Vadovų Tarybos išvadas Lietuva siekia, kad jose būtų užsiminta apie specifinę valstybių padėtį, reikšmingą dalijantis našta. Neatmetama, kad dėl konkrečių papildomų leidimų bus susitarta vėliau. Tai patvirtino ir A. Kubilius: „Nebūtina sprendime turi būti paminėti 5 milijonai”, – žurnalistams sakė premjeras.

Savo ruožtu J. M. Barroso atsisakė minėti konkrečius skaičius. Pareigūnas sakė, kad ES negali sumažinti ambicingų tikslų, bet tvirtino esąs pasirengęs visada ieškoti bendrų sprendimų.

ES siekia, kad iki 2020 metų Bendrijos valstybės šiltnamio poveikį sukeliančių dujų išskyrimą sumažintų penktadaliu.

Aplankykite
www.draugas.org

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Suimtas Illinois gubernatorius

Čikaga, gruodžio 10 d. (AFP/BNS) – Illinois gubernatorius antradienį buvo suimtas įtarus jį mėginimu parduoti vietą JAV Senate, kuri tapo laisva Barack Obama išrinkus naujuoju šalies prezidentu.

Demokratų partijai atstovaujantis gubernatorius Rod Blagojevich taip pat kaltinamas reikalavęs kyšių už vyriausybės sutartis, darbo vietas ir pareigas.

Be to, naudodamasis savo pareigomis senatorius siekė atleisti kai kuriuos dienraščio „Chicago Tribune“ redaktorių, kurie rašė kritiškus straipsnius apie jo administracijos darbą.

Illinois gubernatorius (k.) suimtas įtarus jį mėginimu parduoti vietą JAV Senate, kuri tapo laisva B. Obama išrinkus naujuoju šalies prezidentu. SCANPIX nuotr.

„Šiuose kaltinimuose išdėstytos korupcijos apimtys tiesiog stulbina“, – sakė prokuroras Patrick Fitzgerald. Pasak prokuroro, šis atvejis yra „nuskalstamas politinės korupcijos proveržis“.

„Ten teigiama, kad Blagojevich prikabino ženklą ‘parduodama’ prie Jungtinių Valstijų senatoriaus pareigų, tiesiogiai dalyvavo kyšininkavimo schemose – taip aktyviai, tarsi prekybininkas, siekiantis įvykdyti metinę pardavimo normą, be to, piktnaudžiavo savo pareigomis mėginamas nutildyti kritiškus žiniasklaidos balsus“, – piktinosi teisininkas.

„Gubernatorius Blagojevich nusiūkdė mus iš ties naują žemumą“, – per spaudos konferenciją sakė P. Fitzgerald, kuris pridūrė, kad valstijos valdytojas „buvo suimtas įkarštyje to, ką galėtume pavadinti tik politinės korupcijos nusikaltimų serija“.

Išrinktasis JAV prezidentas B. Obama sakė, jog nežinojo apie įtarimus, kad R. Blagojevich, kuris kaip gubernatorius skiria JAV senatorių, kai jo vieta tampa laisva, ieškojo daugiausiai pinigų siūlančio pretendento. „Neturėjau ryšių su gubernatoriumi ar jo biuru, tad nežinojau apie tai, kas vyksta“, – žurnalistams sakė B. Obama.

„Kaip ir kitus Illinois žmones, mane tos naujienos, kurios šiandien pasklido iš JAV prokuratūros, nuliūdino“, – sakė išrinktasis prezidentas ir pridūrė, kad jam nederėtų toliau komentuoti tebevykstančio tyrimo.

P. Fitzgerald pabrėžė, jog skunde nėra jokių įtarimų, kad B. Obama apie tai žinojo ar buvo su tuo susijęs, ir pridūrė, kad kai kurios tų gubernatoriaus schemų „labai toli nenuėjo“.

Skunde aprašomi įrašyti pokalbiai, kurių metų R. Blagojevich pikta skundėsi, kad B. Obama komanda teikė pirmenybę vienam kandidatui,

bet nenori duoti gubernatoriui nieko, išskyrus dėkingumą. Šiuos žodžius R. Blagojevich palydėjo keiksmu.

Pareigūnai įtaria, jog R. Blagojevich pats galvojo užimti tą vietą, kad išvengtų Illinois parlamento apkaltos ir susikurtų naują įvaizdį prieš 2016 m. prezidento rinkimus, kuriuose galbūt būtų norėjęs kelti savo kandidatūrą.

Be to, esą buvo įrašytas jo pokalbis apie tos vietos iškeitimą į pareigas Vyriausybėje, ambasadoriaus darbą ar gerai apmokamą darbą kokios nors įmonės valdyboje jo žmonai.

R. Blagojevich antradienį trumpam pasirodė federaliniame teisme

Čikagoje ir buvo paleistas už 4,5 tūkst. dol. užstatą.

Jo sekretoriatas atsisakė komentuoti kaltinimus ir raginimus jam atsistatydinti, tik sakė, kad šie įtarimai „niekaip neveikia valstijos tarnybų, pareigū ar funkcijų“. Pranešama, kad gubernatorius planuoja grįžti į darbą ir atmeta raginimus atsistatydinti.

Įtakingi Senato demokratai parago surengti specialius rinkimus į B. Obama vietą. Valstijos parlamento deputatai ragino R. Blagojevich arba atsistatydinti, arba pasitraukti, ir gali skubiai vykdyti apkaltos procedūras, jei jis to nepadarys.

P. Fitzgerald pažymėjo, kad įtariamasis R. Blagojevich korupcijos mastas yra „baisus“, ypač atsižvelgiant į tai, jog gubernatorius žinojo, kad jo veikla yra ne pirmus metus tiriamą.

R. Blagojevich buvo išrinktas 2002 m., pažadėjęs pertvarkyti tą korupcinę kultūros aplinką, kurią paliko jo pirmtakas, respublikonas George Ryan, dabar atliekantis daugiau kaip 6 metų kalėjimo bausmę už korupciją.

Tačiau netrukus R. Blagojevich pats įsivėlė į korupcijos skandalus, o federaliniai prokurorai aiškinosi daugybę įtarimų, įskaitant slaptos tarnybinės informacijos naudojimą savanaudiškais tikslais, savanaudišką naudojimąsi įtaka ir „dėkingumo mokescius“.

Buvęs R. Blagojevich patarėjas ir lėšų rinkėjas Tony Rezko, kuris taip pat palaikė artimus ryšius su B. Obama, šiais metais buvo nuteistas dėl korupcijos ir kyšininkavimo. 51 metų R. Blagojevich ir jo administracijos vadovas, 46 metų John Harris buvo apkaltinti sąmokslu sukčiauti ir kyšių prašymu. Jei jų kaltė bus pripažinta, jiems grės kalėjimas iki 30 metų.

EUROPA

ATĖNAI

Trečiadienį Graikijoje nedirbo bankai, mokyklos, nevažinėjo viešasis transportas. Buvo atšaukti ir šimtai skrydžių į Graikiją ir iš jos, nes oro transporto kontrolieriai taip pat dalyvauja visuotiniame streike. Privataus sektoriaus profesinių sąjungų federacija teigia, kad dalyvavimas streike yra visuotinis ir šalies gyvenimas iš esmės yra sustojęs. Opozicinė Socialistų partija ir toliau reikalauja centro-dešiniųjų Vyriausybės atsistatydinimo.

TBILISIS

Gruzijoje prie sienos su Pietų Osetija buvo šaudyta į budėjusius tarptautinius stebėtojus, bet nė vienas jų nenukentėjo, pranešė Gruzijos policija. Pasak policijos atstovo, kulkos pataikė į Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) šarvuočio priekinį stiklą.

LONDONAS

Didžiosios Britanijos vyriausybė planuoja išvesti visas savo pajėgas iš Irako iki kitų metų birželio, paskelbė šalies laikraščiai. Cituodamas vieną aukštą gynybos šaltinį dienraštis „The Guardian“ nurodė, kad Britanija pajėgas išvesti pradės kovą, o paskutinieji kariai pietinį Basros miestą paliks iki kitų metų birželio. Pasak dienraščio, 4,000 Irake esančių britų karių savo pareigas perduos ne Irako pareigūnams, o bus pakeisti keliais tūkstančiais JAV karių.

TALINAS

Estijos prezidentas Toomas Hendrik Ilves mano, kad kol kas yra per anksti nutraukti tyrimą dėl „nusikaltimų žmonijai“, kurie buvo vykdomi respublikos teritorijoje penktąjį ir dešimtąjį praėjusio amžiaus dešimtmetį, neewsru.com cituoja „Interfax“.

VARŠUVA

Lenkijos „Pilietinės platformos“ partija, kurios vadovas Donald Tusk šiuo metu vadovauja šalies Vyriausy-

bei, parengė įstatymo projektą, kuris įgalintų ministrą pirmininką atstovauti Lenkijai visuose Europos Sąjungos susitikimuose. Remiantis šiuo projektu, prezidentas į susitikimus galėtų vykti tik išimtiniais atvejais – tuomet, kai jo vykimui pritartų premjeras, skelbia „Gazeta Wyborcza“.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV valstybės sekretorė Condoleezza Rice ir dar pareigū nepradėjusi eiti jos įpėdinė Hillary Clinton per bendrus pietus aptarė JAV politikai iškilusius iššūkius, pranešė C. Rice atstovas. C. Rice palieka savo pareigas kartu su pasitraukiančiu prezidentu George W. Bush. Ji teigia, kad jos įpėdinei H. Clinton skirta „nuveikti didelius darbus“.

JAV valstybės departamentas išsakė savo susirūpinimą dėl Rusijos milicijos surengtos kratos žmogaus teisių stebėtojų būstinėje ir paragino valdžią sugrąžinti paimtus dokumentus. Rusijos milicija surengė kratą 1992 m. įsteigtos Sankt Peterburg nevyriausybinių organizacijos „Memorial“ biure, paėmė įvairios medžiagos. Vienas šios organizacijos tikslų – stebėti žmogaus teisių padėtį Rusijoje.

Aliaska valstijos gubernatorei ir buvusiai respublikonų kandidatėi į JAV viceprezidentus Sarah Palin ir dar 7 JAV gubernatoriams buvo atsiųsti laišukai su įtartinais baltais milteliais, pranešė FTB. „Tie balti milteliai buvo patikrinti, ir pradinių testų rezultatai buvo neigiami“, – sakoma pareiškime.

AFRIKA

CAPE TOWN

Dėl didelių karščių Pietų Afrikos Respublikos miesto Cape Town apylinkėse išplieskus milžiniškiems gaisrams sudegė šimtai namų ir žuvo 3 žmonės, pranešė miesto atstovas. Pietų Afrikos vasarai būdingos sausras, kurių metu dažnai pučia smarkūs vėjai, išplieskė gaisrus Cape Town supančiuose lūšnynų rajonuose.

ATLANTIC Express Corp. 1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

<p>Ocean Freight</p>	<p>Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.</p>	<p>Air Freight</p>
<p>Auto Export</p>	<p>Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.</p>	<p>Trucking</p>
<p>Small Packages</p>	<p>Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.</p>	

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Mūsų stalui

Paruošė Nijolė Nausėdienė

El.paštas: nausediene@aol.com

ADVENTAS

Nuo šv. Andriejaus prasideda prieškalėdinis susilaikymo, arba Advento laikotarpis, tad Andriejaus diena tapo lyg ir slenksčiu į naują metų laikotarpį. Toks prieškalėdinis susikaupimas prasideda nuo artimiausio sekmadienio po šv. Andriejaus ir trunka iki pat Kalėdų. Pavadinimas kilęs iš lotynų kalbos žodžio „adventus“ – atėjimas. Vadinasi, tai laikotarpis, skirtas pasiruošti Kristaus atėjimo į pasaulį šventei – Kalėdoms.

Advento sekmadieniais pirmos ankstyvosios šv. Mišios vadinamos rartinėmis arba rarotais. Kaimuose buvo paprotys į rarotus ypač gausiai važiuoti jaunimui. Kadangi pamaldoms būdavo sudeginama daug žvakių, sakoma, kad „Šviesu – kaip per rarotus.“

Paskutinieji senųjų metų mėnesiai – tai iš tikrųjų lyg kažkoks kritimas į tamsą, nebūtį, į mirusiųjų pasaulį, todėl neturėtų stebinti glaudus žmonių bendravimas su mirusiais. Jų ir bijomasi, už juos meldžiamasi – giedamas rožančius, stengiamasi neįžeisti netinkamais darbais. Šitaip rengiamasi šviesos atėjimo metui, saulės grąžai – Kalėdoms.

Advento metu buvo vengiama ir net draudžiama linksmintis, o žmonės, ypač penktadieniais, laikėsi pasniko. Jaunimas neruošdavo vakarėlių, nebuvo galima linksmintis, nedaivodavo dainų, o kaimuose susirinkę giedodavo rožančių. Net ir rusų laikais buvo laikomasi šių papročių. Kauno viešojo maitinimo įstaigose: mokyklų valgyklose, studentų ir kitose bei restoranuose, penktadieniais iš valgiaraščio iškrisdavo mėsos patiekalai, buvo laikomasi pasniko. To negalėjo daryti Vilniuje. Nors katalikų bažnyčia dabar jau neliepia laikyti pasniko, yra sveika vieną kartą savaitėje susilaikyti nuo mėsos, šio įpročio ir pati laikau.

Per Adventą sekmadieniais (jų būdavo trys iš eilės) daugelis žmonių kepdavo purų žuvies pyragą-apepą. Jis ant jų stalų pateko iš bernardinų vienuolynų. Tiesa, vienuoliai į šį pyragą būtinai dar įdėdavo peletrūnų, todėl žuvies pyragas pasižymėjo savo išskirtiniu skoniu ir aromatu. Šio žuvies apepo receptą buvau jau anksčiau pateikusi skaitytojams, bet šiuo advento laikotarpiu jis labai tinka, tad dar kartą jį pakartosiu. Pyragas labai skanus ir jį galima valgyti tiek šiltą, tiek šaltą, nors pašildytas jis skanesnis.

Bernardinų žuvies apepas

1 sv. žuvies filė, supjaustyta mažais gabaliukais (gali būti ir atšaldyta)

1/3 puod. tarkuoto fermentinio sūrio (tikty macarella arba picarella

sūris)

1/4 puod. pomidorų pastos, „ketchup“

porą šaukštų sviesto

porą šaukštų miltų arba 1/4 puoduko

puodukas pieno

2 kiaušiniai

druskos, maltų juodųjų pipirų, aliejaus.

Pyrago užpilai svieste apkepindavo miltus ir juos atskiedavo pienu. Paskui sudėdavo pomidorų pastos, tarkuoto sūrio, suplaktų kiaušinių trynius, pagardindavo druska ir pipirais ir gerai sumaišydavo. Žuvį, supjaustytą smulkiais gabaliukais, apkepindavo aliejuje ir užpildavo padažu. Po to kietai suplaktus kiaušinių baltymus sudėdavo į žuvies ir padažo mišinį, atsargiai išmaišydavo, sukraudavo į sviestu ir džiovintais išbarstyta apkepo formą ir kepdavo 350 laipsnių orkaitėje, kol gražiai parudavo. Patiekdavo su ragaišiu. Įvairumo dėlei dar galima duoti ir pakepintų storesnių citrinos griežinėlių.

Ne Advento ar Gavėnios dienos prieš bernardinų žuvies pyragą galite pasidaryti tokį riešutų padažą.

Riešutų su majonezu ir konjaku padažas

6 oz majonezo išmaišykite su 1/4 puod. kepintų, smulkiai kapotų graikinių riešutų, šaukšteliu smulkiai kapotų petražolių, šaukšteliu smulkiai kapotų krapų, šaukštu konjako (gali būti brendis). Pagardinkite druska, žiupsneliu cukraus ir maltais baltaisiais pipirais.

Šventos Kūčios

Tą dieną laikomasi sauso pasniko, tad visi nekantriai laukia šventinės vakarienos. Kūčios – tai šeimos santarvės diena. Net jei per metus būtų pyktasi ir kivirčytasi, prieš Kūčias visi būtinai susitaikydavo. Iki Kūčių stengdavosi ir kaimynams skolas atsiteisti, kad metų sandūros slenkstį būtų galima peržengti ramia sąžine. Kūčių vakarienę paruošdavo iš 12 patiekalų, be mėsos, turint omenyje 12 mėnesių. Kūčių vakarienė pradėdama kalėdaičio laužymu. Kalėdaitis – šeimos santarvės, duonos simbolis.

Šventųjų Kūčių dviejų žuvų pyragas

Turtingesni miestiečiai XVIII-XIX a. per Šventųjų Kūčių vakarienę ant stalo būtinai dėdavo dviejų žuvų pyragą. Sakoma, kad ši mada buvo perimta iš litvakų, kurie gerai žinojo, kaip gardžiai paruošti žuvį. Šešioms

porcijoms imdavo:

1 sv. menkės arba bet kokios baltos žuvies filė be kaulų ir odos,

1 sv. lašišos arba bet kokios raudonos žuvies filė be kaulų ir odos,

1 sv. sluoksniuotos tešlos (dabar galima pirkti šaldytą),

1 sv. svogūnų,

2 šaukštus sviesto,

po vieną pundelį krapų ir petražolių,

1 kiaušinių,

druskos ir maltų juodųjų pipirų pagal skonį.

Nulupdavo svogūnus ir pakepindavo šaukšte sviesto. Pagardindavo druska, maltais juodaisiais pipirais ir išmaišydavo su susmulkintais krapais ir petražolėmis. Žuvis nuplaudavo ir gerai servėtele nusausindavo. Iš sluoksniuotos tešlos iškočiodavo du pailgus lakštus. Vieną lakštą dėdavo ant pergamentu išklotos skardos, ant tešlos dėdavo lašišos file, suteikiant jai žuvies formą, pagardindavo druska ir pipirais, ant žuvies sudėdavo pakepintus svogūnus (kai kas dar sumaišydavo su pakepintomis morkomis). Ant jų dėdavo menkės file ir ją taip pat pagardindavo druska ir pipirais. Ant viršaus dėdavo antrąjį tešlos lakštą, užlenkdavo, pakišant po apatiniu lakštu. Iš tešlos likučių padarydavo žvynus, galvą su akimis, uodegą ir pelekus. Taip paruoštą pyragą aptepdavo kiaušinio plakiniu ir kepdavo 375 laipsnių karštumo orkaitėje pusvalandį. Tokį iškeptą „pyragą žuvį“ į stalą patiekdavo ant gražaus padėklo nepjaustytą, gražiai papuoštą.

Neįsivaizduoju Kūčių stalo be karštos burokėlių sriubos su mielinėmis grybais įdarytomis „ausytėmis“. Tai buvo pagrindinis ir mėgiamiausias patiekalas mūsų namuose. Net ir netekėjusi visados juos ruošdavau ir kitus vaišinau. Vaikai užaugo su šiais patiekalais ir iki šiol jų visados laukia.

Burokėlių sriuba

Reikės:

2-jų nudarinėtų silkių kaulų,

1 stiklainio marinuotų tarkuotų burokėlių,

1 nedidelio svogūno,

1-2 šaukštų pakepintų grybų,

lauro lapelių,

druskos, pipirų,

cukraus, citrininės druskos.

Silkių kaulus užpilti vandeniu, užvirus sudėti svogūną, lauro lape-

lius, pipirus ir gerai pavirinti. Tada viską perkošti ir į skystį, supylus jį į puodą, sudėti burokėlius, pakepintus grybus (juos dedame, kai jie paruošiami „ausytėmis“). Pagardinti cukrumi, druska ir citrinos druska (kiti ją vadina citrinine rūgštimi). Sriuba turi būti stipraus, aštroko skonio.

Mielinės „Ausytės“

Tešlai:

1 sv. miltų,

stiklinės pieno,

pusės pakelio šviežių mielių,

4 kiaušinių trynių,

3 oz sviesto,

žiupsnelio druskos.

Įdarai:

džiovintus grybus galima perpus sumaišyti su šviežiais (iš viso apie 2 puodeliai),

2 svogūnų,

1 šaukšto aliejaus,

druskos, maltų pipirų.

Į šiltą pieną sudėkite mieles, suberkite pusę miltų ir išmaišykite. Tešlos paviršius apibarstykite miltais, uždenkite audiniu ir pastatykite šiltai. Kai tešla iškilis ir nuslūgs, išplaukite, suberkite likusius miltus, supilkite 3 išplaktus trynius, įberkite druskos ir išminkykite. Baigdami minkyti sudėkite ištirpintą sviestą ir dar kartą pakildinkite tešlą. Mielinę tešlą kiekviena šeiminkė gali pasidaryti pagal savo receptą.

Džiovintus grybus patartina iš vakaro pamerkti šaltame vandenyje. Ryte juos perkošti per tankų sietuvą ar marlę, bet to skysčio neišpilti. Į jį vėl sudėti grybus ir virti, kol grybai suminkštės. Vėl perkošti, bet tą skystį supilti į burokėlių sriubą, o grybus atskirai dar gerai išplauti. Juos supjaustome smulkiai, kartu supjaustome ir šviežius grybus, jei turime. Aliejuje pakepiname smulkiai supjaustytus svogūnus, o paskui su jais dar pakepiname grybus. Pagardiname druska ir pipirais. Taip paruoštų grybų porą šaukštų dedame į burokėlių sriubą.

Pakilusią tešlą iškočiokite, lakštą padalinkite rombais. Ant kiekvieno dėkite įdaro ir suformuokite „ausytes“ arba mažus cepelinus, gerai juos užspauskite. Virti gerai įkaitintuose taukuose ir prieš sėdant prie Kūčių stalo. Galima jas kepti orkaitėje, aptepus kiaušinio plakiniu.

Skelbimai

PARDUODA

Parduodami 36 tomai „Lietuvių Enciklopedijos“, išleistas 1959 m. Bostone. Tel. 773-585-9500

IŠNUOMOJA

Išnuomojamas gražus 4 kamb. butas su baldais. Kedzie ir 66 Pl. Naujesniame name. Tel. 708-656-6599

PINKLĖS

Romanas

Vytautas Čepiauskas

Nr. 9

Jiedu atsisveikino, o paskui pasi-
pylė atvirukai: Kalėdų, Velykų šven-
čių proga, atvirlaiškiai, sveikinimai
su vardadieniu ir gimtadieniu, bet Vin-
centa tylėjo, o jis jau augino dukrą.

Penktas skyrius

Baigusi studijas, dėl silpnos ma-
mos sveikatos Vincenta buvo paskir-
ta dirbti Dygliuose, nors tiesą sakant,
ji ir nenorėjo kažkur išvažiuoti. Nesi-
veržė, kaip kitos draugės, į Vilnių ar
Kauną, jai čia buvo gera, jauku, čia ją
siejo vaikystės prisiminimai, pagaliau
ji bus su savo tėvais ir sunkesnę va-
landą galės jiems padėti ar vien savo
buvimu teikti palengvėjimą.

Pagaliau, pagaliau jos ilgai puo-
selėta svajonė išsipildė. Ji jau matė
besišypsančius ligonių veidus, girdėjo
padėkos žodžius, skirtus JAI, padėju-
siai nugalėti vienokią ar kitokią ne-
galiją. Žinoma, ją pasitiks išskėstomis
rankomis, pilna burna šypsnių vy-
riausiasis gydytojas, džiaugsmingai
supažindins su kitais medikais, tars:
Tai pirmoji gydytoja dygliškė, prašau
visų gerbti ją ir mylėti! Visi plos, svei-
kins, paskiau vyriausiasis pakvies į
kabineta, vaišins kava... Tokių min-
čių vedama ir džiugia širdimi ji per-
žengė ligoninės slenkstį, drebančia iš
susijaudinimo ranka pasibeldė į vy-
riausiojo ligoninės gydytojo kabineto
duris. Deja, jau nuo pirmo rankos
paspaudimo nuo pirmo žvilgsnio,
kuriame galima buvo išskaityti *ko jai
čia reikia*, visos iki tol austos svaj-
jonės subyrėjo iki smėlio pilis. Iš-
klaušęs jos pageidavimą, būsimasis
kolega tik skėstelėjo rankomis.

– Apgailestauju, mieloji, bet visos
chirurgo vietos užimtos, nebent, – jis
gaiselį suabejojo, – pediatro, – ir nu-
kėlęs ragelį kažkam paskambino.
Vincenta negirdėjo, ką jis kalbėjo,
galvoje lyg septyni avinai daužėsi. Va-
dinasi, dar neaišku, vadinasi, aš nie-
kam nereikalinga, o ką, jeigu pakal-
bėjęs išgiedos: *Nieko negaliu padėti,
brangi, de, de, de...* ir išties atsi-
sveikinimui ranką. Vincenta pasijuto
tokioj pat būsenoje, kaip stovėdama
priešais dekaną stojant į institutą.
Jai nutirpo kojos, sudrėko delnai.

Pirmosiomis darbo dienomis
Vincenta nesugebėjo susitvarkyti su
vaikais. Jau atrodė, kad jie visi ne-
nuoramos, nesuvaldomi, klykia, dau-
žos, ne kartą išspirdavo iš ausų ste-
toskopą, išmušdavo iš rankų *griūšį*.

– Kodėl reikia gaišti apžiūrinė-
jant sveikus vaikus, – pritrūkusi kan-
trybės paklausė daug metų dirbančios
seselės, – kai už durų ligonių eilės, ki-
ti atvažiavę iš toli, lūkuriuoja prie veži-
mų, kodėl aš turiu su jais niurkintis?

Seselė tik rankomis skėstelėjo,
suprask, tokia tvarkelė, ir nieko čia
nepakeisi. Vincenta suprato, jog rei-
kia susitaikyti su padėtimi, atlaidžiau
žiūrėti į tuos mažus padarėlius, gal-
būt jie, pajutę sklindančią iš gydytojo
šilumą, bus geresni. Pasitaikydavo
atvejų, kai mama išvynioja kūdikį, o
jis jau amžinu miegu bemiegantis.
Kad ir kaip būtų keista, bet ne ji ra-
mindavo motinas. Matydamos, kaip
daktarė aimanuoja, kaip veidu rieda
ašaros, kaip ji murma, kad nespėjo
apžiūrėti, gal dar buvo galima išgel-
bėti, ištraukti iš mirties glėbio, mo-

teriškės ją guosdavo: „Neverk, dak-
tariuke, gal Dievuliui prirėkė mano
vaikelio, ką bepadarysi”.

Po tokios dienos skubėdavo į
sodą, kur tėvas tarp vaismedžių buvo
pasistatęs namelį, išpjovęs mažą lan-
gelį, įrengęs gultą, ir vasaros metu
ten įlindęs mėgdavo nusnausti. Ne-
išstveriamos nerimasties smelkiama
lįsdavo į tą būdą ir duodavo valią aša-
roms, gaikščiojo, aimanavo: „Viespa-
tie, už ką tu mane nubaudei, kodėl aš
čia atvažiavau, koks galas mane čia
atnešė? Visi mane pažįsta, vaikas
miršta, o aš negaliu padėti.”

– Nieko, dukrele, visą gyvenimą
taip nebus, – guodė tėvas, – kiekviena
pradžią yra sunki. Kai aš atvažiavau į
Dyglius, manęs irgi niekas nelaukė
rankas išskėtęs. Miestas nedidelis, o
gyventojai daugiausia žydai: smulkūs
amatininkai, biznieri, įvairiausi
prekeivos, visokie *šmukleriai*. Buvau
pramokęs dailidės amato, tai įsi-
darbinau pas žydą, ačiū Dievui, ne-
blogas pasitaikė, ne šykštuolis, žino-
ma, ir aš stengiausi iš paskutiniųjų,
nesižvalgiau į laikrodį, dirbau nuo
tamsos iki sutemos, susitaučiau pi-
nigų, nusipirkau porą hektarų žemės,
pasistačiau namą, va – jis tįstelėjo
ranką žaliuojančių vasmedžių pusėn,
– sodą užveisiau, alyvų jazminų, aro-
nijų, serbentų pasodinau. Karas pra-
žė kaip audra, ačiū Dievui, į mūsų
namus žaibas netrenkė. O tu galvoji,
lengva buvo, – jis pažvelgė į dukrą
geromis akimis ir pats atsakė, – ne-
lengva; niekas nesušelpė, pinigų ne-
užteko, įsiskoliniau... – Jis nurijo sei-
lę, apsižvalgė, lyg kažko laukdamas,
nykščio nagu pasikasė apatinę lūpą. –
Iš bėdos išgelbėjo tavo mama. Ji at-
sinešė tris tūkstančius litų *pasogos*,
todėl neilgtrukus išlindom iš skolų,
iširengėm namą, nusipirkom baldus,
va, ir tą dirbtuvę susirenčiau, – jis
kryptelėjo galva nedidelio, iš lentų
pastatyto statinio pusėn, kur jis iki
žiemos bendraudavo su medžiu. –
Pradžią visiems sunki, – jis suspaudė
per riešą jos ranką, ir norėdamas tuo
prisilietimu palengvinti širdį, – pa-
matysi, įprasi, susipažinsi su žmonė-
mis, ir viskas bus gerai.

Po tėčio kalbos nusiraminsi
eidavo į namus, o ten jau mamos
draugės belaukiančios: vienai venos
išsiplėtė, kitą karštis išmušė, trečiai
spuogas ant dundės atsirado, – ką
daryti? Vincenta tikrino pulsą, mata-
vo spaudimą, išrašydavo receptus, ge-
ru žodžiu nuglostydavo. Pradžioje
buvo įdomu save išreikšti ne tik kaip
pediatrei, juolab kad tėvai buvo pa-
tenkinti, jų akyse Vincenta išskaitė
pasididžiavimą: *štai kokia puiki mū-
sų dukra daktarė, ji viską žino, viską
išmano*. Tačiau kasdienis, nesibai-
giantis „pacientų” antplūdis, juolab
po darbo, kai ji grįžta nusialinusi, ne-
spėjus atsipūsti, įmesti ką nors į
skrandį, ją išvargino. Po visų proce-
dūrų, užsitęsiančių iki išnaktų, ėmė
svaigti galva, pajuto sunkumą krūti-
nėje, tirpo kojos, nuovargiu kniubda-
ma griūdavo į lovą.

– Juk yra kiti gydytojai, man irgi
reikia poilsio, – pritrūkusi kantrybės,
bandė ieškoti tėvų užtarimo, tačiau
tėvai įsivaizdavo, kad jų Vincenta yra
ypatinga daktarė, viso miesto siela.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

NAUJOJI PROGRAMA...

Atkelta iš 3 psl. Tačiau pažiūrėjus į
programą to nesimato: planuojama
tiesiog naujų institucijų kruša. Vien
2009 m. planuojama įkurti Energe-
tikos ministeriją, Nacionalinę ekono-
mikos ir visuomenės reikalų tarybą,
Nacionalinę globalizacijos tarybą, jau
minėtąjį Investicijų pritraukimo fon-
dą ir atstovybes prie didžiausių pa-
saulinių technologinių parkų, Eks-
porto tarybą, Centrinę pirkimų orga-
nizaciją, Energetinio saugumo cen-
trą, Socialinės atskirties priemonių
įgyvendinimo kontrolės padalinį prie
Vyriausybės. Kiek vėliau bus kuria-
ma institucija, kuri sujungs mokslo,
technologijų ir inovacijos koordinavi-
mo pastangas, Akademines etikos ir
procedūrų kontrolieriaus institucija,
Agentūra, stebinti, kaip įgyvendi-
namos Integruotų mokslo, studijų ir
technologijų centrų (slėnių) pro-
gramos, Bendruomenių departamen-
tas Šeimos ir socialinės apsaugos
ministerijoje.

Taigi kiekvienai problemai, kuri

laikoma bent kiek svarbesnė, kuria-
ma nauja viena – ar net keletas –
institucijų. Naikinama tik viena
institucija, Tautinių mažumų ir
išeivijos reikalų departamentas, ma-
tyt, tuo pačiu nurodant, kas nėra
svarbu.

Pabaigai paminėtini kai kurie
Vyriausybės programos išipareigoji-
mai, kurie galėtų būti vertinami kaip
prieštaringi, nes jau anksčiau apta-
rinėti ir sulaukę nevienareikšmių
vertinimų. Tai ketinimas įvesti bal-
savimą internetu rinkimuose ir refe-
rendumuose, sudaryti galimybę
kreiptis į Konstitucinę Teismą ats-
kiriems žmonėms, pervadintąjį Kai-
mo reikalų ministeriją perkelti į
Kauną. Išipareigojama ir įvesti tie-
sioginius merų rinkimus, nors kartu
programoje pripažįstama, kad spren-
dimo, kaip tokiu atveju suderinti
mero ir savivaldybės funkcijas, kol
kas nėra.

Balsas.lt

Geriausią kalėdinę dovaną „DRAUGO” prenumerata!

**Kalėdų proga užsakykite „Draugą” savo
draugams, vaikams, anūkams, giminėms ir
pažįstamiems (metams JAV \$150.00)**

**Mes nusiųsime pranešimą,
kad Jūs užprenumeravote
„Draugą” jų vardu.**

**Kalėdų proga
užsakau „DRAUGĄ”**

SIŪSKITE:

Vardas, pavardė _____

Adresas: _____

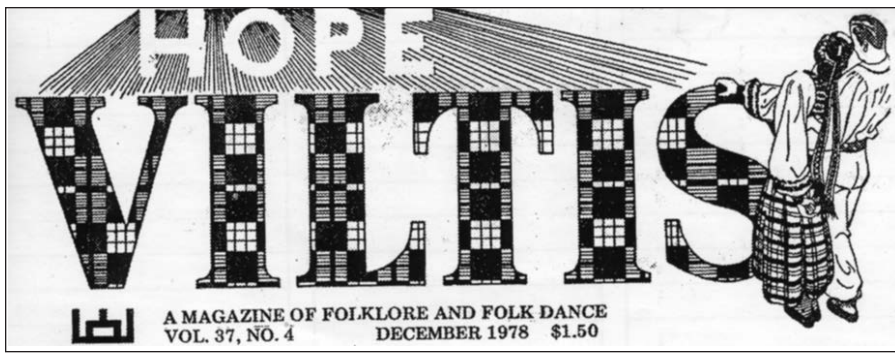
Miestas, valstija, zip code _____

DOVANOJA:

Vardas, pavardė _____

Adresas _____

Miestas, valstija, zip code _____

V. F. Beliajaus leisto žurnalo „Viltis“ antraštė.

Vytautui F. Beliajui – 100 (III)

PETRAS PETRUTIS

Vytauto F. Beliajaus pasakojimu, vaikystėje girdėtos pasakos dažniausiai prasidėdavo žodžiais „seniai, labai seniai...“ Vaikystėje girdėtų pasakų, istorijų bei istorijėlių jis nepamiršo ir gyvendamas užjūryje JAV. V. F. Beliajus kilęs iš Pakumprio kaimo, Prienų valsčiaus. 1923 m., lydėdamas savo senyvo amžiaus močiutę, atvyko į JAV ir apsigyveno Čikagoje. Vėliau teko gyventi Fairhope, Alabama ir Denver, Colorado. Galima sakyti, jog jis, pasipuošęs „Mrs. Folk Dance USA“ titulu buvo „pražuvęs“ liaudies (tautinių) šokių sukuryje.

Neseniai anglų kalba išleistose dvejose knygose yra aprašytas V. F. Beliajaus gyvenimas ir jo tarptautinio masto veikimas. Abi knygos redagavo ir išleido L. DeWayne Young. Abiejų knygų viršeliuose puikuojasi nuo seno mūsų pamiltos žalios rūtos. Teigiama, kad gyvendamas Denver, Colorado, šokių vadovas augino ir didžiavosi savo darželyje augančiomis rūtomis. Gyvendamas Denver redagavo ir leido žurnalą „Viltis“. Jame buvo rašoma apie liaudies šokius, liaudies meną, tautų papročius bei kulinariją. Žurnalas pasiekdavo skaitytojus Šiaurės ir Pietų Amerikoje, Europoje, Azijoje ir Afrikoje. Nors „Viltis“ buvo bene vienintelis lietuviškai pavadintas ir anglų kalba leidžiamas žurnalas, bet lietuvių prenumeratorių buvo ne per daugiausia.

Tenka pasakyti, kad V. F. Beliajus nesišalino, o buvo pasiruošęs bendrauti su visomis lietuvių tautinių šokių grupėmis. Jis bendravo su lietuvių tautinių šokių institutu, dalyvaudavo Tautinių šokių instituto rengiamuose kursuose ir lietuvių tautinių šokių šventėse. Atvykęs į Čikagą, visada rasdavo laiko užėiti į lietuvių laikraščių ir radijo laidų redakcijas.

Čia rašančiajam teko su V. F. Beliajumi tris kartus susitikti ir plačiau pasikalbėti. Mane stebino jo dėmesys lietuvių kultūriniam veikimui ir jo pasisakymui už tarptautinio bendravimo reikalingumą. Tuosy aš maniau, jog jis yra čiagimis lietuvis. Mane maloniai nuteikdavo jo tobula lietuvių kalba ir sugebėjimas laisvokai kalbėti vokiečių, slavų ir net žydų kalbomis.

Mudviem netrūko kalbos apie jo redaguojamą ir leidžiamą žurnalą „Viltis“. Pamenu jo žodžius: „Viltis“ remiasi viltimis sulaukti paramos ir gausesnės prenumeratorių.

Skaitant ankstyvesnes žurnalo laidas ir neseniai pasirodžiusias knygas aiškiai matosi įvairių tautų liaudies šokių, papročių, liaudies meno ir maisto patiekalų aprašymai. Knygoje „Index to Viltis“ puslapiuose aprašyta 17 lietuvių liaudies (tautinių) šokių. Kitame sąrašė daugybė lietuvių kulinarijos, kaip mėsos, žuvies, sriubų ir saldumynų – gardumynų apra-

Vytautas F. Beliajus
Nuotrauka iš knygos
„Vytautas (Vytis) Beliajus,
Mr. Folk Dance, USA“

šymai. O lietuvių meno sąrašė aprašomas gintaras, Kalėdų, Velykų ir kitų švenčių papročiai. Be to, lietuvių kalbos savybės, senoji lietuvių religija, baudžiava, laisvės siekimai ir t.t. „Index to Viltis“ sudarė Shari ir Bert Osen. Kaip jau anksčiau buvo minėta, knygas redagavo ir išleido L. Deweyne Young. Visi trys buvo artimi V. F. Beliajaus bendradarbiai.

V. F. Beliajus nesulaukė numatyto žurnalo 50 metų sukakties paminėjimo. Jis mirė sukakties išvakarėse. Drauge nutrūko ir žurnalo leidimas. Žurnalo archyvinė medžiaga ir šio toks V. F. Beliajaus asmenišką turtelį pateko į vietos universiteto archyvą.

Negalima nepaminėti V. F. Beliajaus paruoštų ir išleistų knygų. Jis išleido keliolika knygų, kuriose aprašomi lietuvių šokiai ir yra daug Lietuvos istorinės medžiagos anglų kalba. Taip pat jo dėka pasirodė pirmosios lietuvių liaudies (tautinių) šokių plokštelės.

V. F. Beliajus daugelį kartų buvo pagerbtas įvairiais žymenimis. Tarp jų – Balzeko lietuvių kultūros muziejaus, Don Varnas lietuvių karo veteranų posto ir Laisvojo pasaulio lietuvių festivalio Hamilton (Kanadoje) žymenimis. Be to, 1992 m. jis buvo pagerbtas Vilniuje, kuomet jam buvo įteiktas Lietuvos Kultūros ir švietimo ministro Dariaus Kuolio pasirašytas specialus padėkos raštas už ilgametį lietuvių šokių ir tradicijų puoselėjimą.

Neseniai išleistose knygose anglų kalba daugelis prisimena Vytauto F. Beliajaus atliktus darbus ir apgalvestauja dėl jo netekties.

P. S. Naudotasi Lituanistikos tyrimo ir studijų centre saugojamomis knygomis ir žurnalo „Viltis“ rinkiniais.

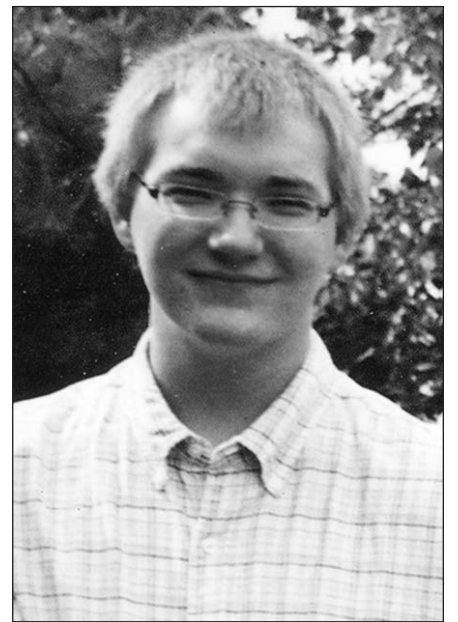
Didelių darbų kelionė

Š. m. spalio mėn. Čikagos Lietuvių Moterų klubas minėjo organizacijos 85 metų sukaktį. Štai žiupsnelis žinių iš praeities. 1923 m. Čikagos lietuvių visuomenininkių grupė – tarp jų Ona Beržinskienė, Marceella Elias, Ona Kirienė, Antoinette Nausėdienė, dr. Elizabeth Šlakis, Elizabeth Satkauskas, D.N., Ona Stankūnienė – tapo steigėjų branduoliu. Organizacijos tikslas – labdara, savitarpinis lavinimasis, draugiškumas ir visokeriopa parama Lietuvos reikalams; pasirinktas šūkis: „Ne tas, ką gauni, bet tas, ką duodi, matuoja tavo gyvenimo vertę.“

Negaištant laiko buvo surengtas pirmasis pobūvis, kurio visas pelnas (369 dol.) išsiųstas 3 našlaičių prieglaudai Lietuvoje. Tai buvo pirmosios krizės metais ištiesta pagalbos ranka kritiškoje padėtyje atsidūrusioms šeimoms, apmokant kuro, maisto ar nuomos sąskaitas. Kalėdų ir Velykų proga daug maistu ir dovanėlėmis pripildytų pintinėlių išdalinta vaikūčiams, aplankyti Cook County ir Oak Forest ligoninėse esantieji lietuviai, įteikiant jiems dovanėles – maisto, drabužių ir lietuviškų laikraščių. Vienai šeimai su mažyčiais vaikučiais atsidūrus sunkioje padėtyje, klubo narės „sužvejojo“ reikalingas lėšas, kad galėtų įmokėti pirminį įnašą, perkant mažutėli namą. Už pasišventimo darbą Lietuvos ir lietuvių labai Lietuvos vyriausybė apdovanojo Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Gedimino ordinu Marytę Brenzaitę ir Antoinette Nausėdienę. Pastaroji taip pat apdovanota Popiežiaus Pijaus XII aukso medaliu už nuopelnus bažnyčiai. Ilgametė klubo narė Marija Rudienė buvo apdovanota popiežiaus Jono Pauliaus II medaliu „Pro Ecclesia et Pontifice“, o 1990 m. Lietuvos vyriausybė ją apdovanojo Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Komandoro kryžiumi. Susirūpinimas apie okupuotoje Lietuvoje vykstančius persekiojimus bei trėmimus paskatino klubo nars kelti balsą, ieškant užtarimo Nijolės Sadūnaitės išlaisvinimui iš tremties. Visose JAV greitu laiku buvo surinkta tūkstančiai parašų peticijai Sadūnaitėi išlaisvinti. Ji įteikta Baltiesiems rūmams (prezidentūrai), sen. Charles Percy ir sen. Bob Dole, kuris po savaitės nusivežė peticiją į Belgrado konferenciją.

Klubo narės plačiai žinomos visuomenėje kaip Gintaro pokylio rengėjos. Jos iki šiolei vykdo klubo garbės pirmininkės, vėliau Lietuvos garbės gen. konsulės Juzės Daužvar-

dienės puoselėta idėja – supažindinti keletos kartų Amerikos lietuvaites su gražiąja lietuviška muzika, tautiniais šokiais, tradicijomis. „Gintarėlių“ pristatymas visuomenei yra vienintelis, lyginant su kitais debiutančių pokylių. Čikagos muzikos festivalio direktorius pakvietė „gintarėles“ festivalio metu atlikti choreografinę programą, kuri praėjo su didžiuliu pasisekimu. 1972 m. Gintaro pokylių pelnė žurnalo „Chicago History“ pripažinimą už kultūrinį įnašą Čikagoje. Nuo pirmojo Gintaro pokylio 1961 m. surengti 34 „gintarėlių“ pristatymai, kuriuose dalyvavo 255 debiutantės, surengtos 3 puotos (Gintaro pokylių), pristačiusios iškilią lietuvių moteris. Šių renginių pelnas yra skiriamas lietuvių kilmės studentams, siekiantiems aukštojo išsilavinimo.

Šių metų Čikagos lietuvių moterų klubo stipendija paskirta Alexandru Brand, University of Illinois Urbana-Champaign trečiakursiui, studijuojančiam inžineriją.

Šiomet Alexandru Brand, University of Illinois Urbana – Champaign trečiakursiui, būsimam inžinieriui, įteikta 86-oji stipendija. 1999 m. Gintaro pokylių surinktus 10,000 dol. įteikė Almos Fondui. Klubo labdaros fondas kiekvienų metų pabaigoje ištuštėja, bet pradedant naujus metus jis yra vėl papildomas geriams ateities darbams.

Pažvelgus į praeitį, šiandieninės klubo narės dėkingos pasišventusioms ir išradingoms steigėjoms ir pirmosioms narėms. Ypatingai prisimename ilgametę klubo garbės pirmininkę, Lietuvos garbės gen. konsulę Juzę Daužvardienę, kuri buvo švyturys narių užsimojimuose, istorinių žinių apie Lietuvą ir lietuvius šaltinis. Padėka visoms narėms, pašventusioms daug laiko, energijos ir darbo kitų labai. Bet kitaip ir būti negali – „Ne tas, ką gauni, bet tas, ką duodi, matuoja tavo gyvenimo vertę“.

M. K.

Liudas Normantas, gyvenantis **Hiram, ME**, pratęsė „Draugo“ metinę prenumeratą bei atsiuntė mums 50 dol. auką. Dėkojame Jums.

Vytenis T. Grybauskas, gyvenantis **Orland Park, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratorės mokesčiu atsiuntė mums 50 dol. auką. Labai dėkojame.

Regina S. Hobson, gyvenanti **Flossmoor, IL**, užsiprenumeravo „Draugą“ dar metams ir paaukojo 50 dol. auką. Esame labai dėkingi.

Dainė Quinn, gyvenanti **Orland Park, IL**, taip pat pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. auką. Nuširdžiai ačiū.

A † A
JONAS ZAKSAS

Mirė 2008 m. gruodžio 8 d. Christ ligoninėje, Oak Lawn. IL.
Gyveno Bridgeview, anksčiau Chicago.

Gimė Lietuvoje. 1954 m. atvyko į JAV.

Nuliūdę liko: žmona Birutė, sūnus Vytautas, duktė Birutė su vyru Edward Zurawski, 3 anūkai, vienas proanūkis; posūniai Victor Martinkus, Julius Martinkus, Paul Martinkus, podukros Rita Prapuolenis ir Loretta Gaidas; septyni mylintys „Papa John“.

Jonas buvo aktyvus Liths Soccer Club Lituanica narys.

Velionis buvo vyras a. a. Onos.

A. a. Jonas pašarvotas ketvirtadienį, gruodžio 11 d. nuo 3 v. p. iki 9 v. v. Palos-Gaidas laidojimo namuose, 11028 S. Southwest Hwy. (7700 W.), Palos Hills, IL.

Laidotuvės įvyks penktadienį, gruodžio 12 d. Iš laidojimo namų 10 val. ryto velionis bus išlydėtas ir palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti atsisveikinime.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. David Gaidas. Tel. 708-974-4410
www.palosgaidasfh.com

Mielam kaimynui

A † A
BRONIUI SILIŪNUI

iškeliavus į Amžiną Tėvynę, nuoširdžiausią užuojautą siunčiame jo žmonai VLADLEI, dukrai ir sūnums su šeimomis.

*Stefanija Mikaliukienė,
sūnus Saulius su šeima,
duktė Laimutė su vyru Edvardu*

A † A
Inž. ANTANAS BRAZDŽIŪNAS

2008 m. rugsėjo 27 d. mus paliko Antanas Brazdžiūnas. Jis buvo pašarvotas Petkus Lemont, IL, laidojimo namuose, kur rugsėjo 30 d. su juo atsisveikino Jo šeima ir nemažai draugų ir pažįstamų. Atsisveikinimo metu tėvas A. Saulaitis, SJ, sukalbėjo atitinkamas maldas, o inžinierių vardu žodį tarė inžinierius Aleksas Vitkus, abi dukrelės šeimos vardu.

Spalio 1 d. per iškilmingas šv. Mišias smuikininkė Linda Veleckytė labai išpūdingai praturtino savo nuostabiu grojimu.

Antanas gimė 1922 m. gražioje šiaurės rytų lygumoje, Šiaulių apskrityje, Pakruojo valsčiuje, Kvedarų kaime. Jis lankė Linkuvos gimnaziją, po to pradėjo studijas VDU Kaune, ruošdamasis tapti inžinieriumi. Kaip ir daugelis mūsų, dėl artėjančio fronto, jis 1944 m. pasitraukė į Vokietiją. Karui pasibaigus atsirado mažame Pinnebergo miestelyje, netoli Hamburgo. Jaunam, energingam vyrui parūpo mokslas. Susirado Goettingen universitetą Hann. Muenden apylinkėje, kur po keturių metų baigė jo mėgstamą miškininkystės fakultetą. Jau Vokietijoje susipažino su savo būsima žmona Vanda, ten ir vedė.

1949 m. emigravo į Ameriką. Pradžioje apsistojo Worchester, MA, bet neradęs ten darbo, laikinai paliko šeimą ir atsikėlė į Čikagą.

Pradžioje sunkiai dirbo skerdyklose, kol abu jaunvedžiai vėl suėjo Čikagoje.

Antanas pradėjo vakarais lankyti Illinois Technologijos Institutą (IIT), ir jį sėkmingai užbaigė 1965 metais, mechanikos inžinieriaus laipsniu, taip tapdamas savininku net dviejų diplomų: miškininkystės ir inžinerijos. Ilgus metus dirbo Parisian Novelty Comp. gamyklos vedėju.

Išaugino gražią trijų vaikų šeimą: sūnų Antaną, dukras Danutę ir Kristiną.

Antanas buvo Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos (ALIAS) narys ir daug metų padėjo leisti „Technikos žodį“, būdamas labai rūpestingu administratoriumi.

1997 m. išėjo užtarnauton pensijon.

Antano asmenyje šeima prarado rūpestingą vyrą ir tėvą, o Lietuvių Bendruomenė – taurų lietuvi.

Ilsėkis ramybėje – mielas kolega.

L. Stonikas

ŠVEDIJA

Europos lyčių lygybės institutui vadovaus Švedijos LB pirmininkė

Vilniuje veiksiančiam Europos lyčių lygybės institutui vadovaus lietuviė Virginija Langbakk, šiuo metu dirbanti Švedijos užsienio reikalų ministerijoje. Europos lyčių lygybės instituto direktorė išrinkta tik surengus antrą konkursą. Sausio viduryje kandidatūrą dar turės patvirtinti Europos Parlamentas, praneša „Lietuvos radijas“.

Pirmą konkursą, organizuotą 2007 metais, Europos Komisija nutraukė neradusi pakankamai kome-

tentingų kandidatų, ir, nors buvo planuota, kad institutas bus įsteigtas 2008 metų pradžioje, planus teko atidėti.

Lyčių lygybės institutas bus pirmoji Europos Sąjungos (ES) agentūra Lietuvoje. Pasak išrinktosios direktorės, jo steigimo darbai gali prasidėti po 2 ar 3 mėnesių.

Institutas analizuos duomenis apie moterų ir vyrų padėtį Europoje, teiks politinius siūlymus lyčių lygybės klausimais. Anot 52-ėjų V. Langbakk, agentūros reikšmė Lietuvai – pirmiausia politinė. „Institutas padės vienyti Europos šalių darbą dėl lyčių lygybės, bus pagalba Europos Komisijai ir šalims ES narėms. Tai darbas, kuris visose šalyse yra labai vertinamas, ir įvairūs renginiai vyks daugiausia Lietuvoje“, – aiškino ji.

Šiuo metu V. Langbakk – Švedijos pilietė. Ji dirbo su įvairiais Švedijos vyriausybės finansuojamais tarptautiniais lyčių lygybės projektais, yra lietuvių bendruomenės Švedijoje vadovė, Lietuvos radijo bendradarbė šioje šalyje. Europos lyčių lygybės institute Vilniuje per kelerius metus turėtų įsidarbinti apie 30 žmonių, įstaigos metinis biudžetas sieks 7,5 mln. eurų.

Virginija Langbakk

D. Dokšaitės nuotr.

BNS

DIDŽIOJI BRITANIJA

Stratforde vyko lietuviška Kalėdų mugė

Tris praėjusios savaitės dienas – nuo ketvirtadienio ankstyvo ryto iki šeštadienio vakaro – Meridiano aikštėje, prie Stratfordo metro stoties, vyko jau tradicine tampanti lietuviška Kalėdų mugė, kuri, kaip sako Lietuvos komercijos rūmų Jungtinėje Karalystėje prezidentas Darius Paškauskas, yra puiki galimybė kitataučiams pristatyti mūsų kultūrą, o mums, lietuviams, išgyti namus primenančių suvenyrų, galbūt – kalėdinių dovanų.

Mugės lankytojai galėjo nusipirkti lietuviškų mėsos gaminių, beržinėmis malkomis kūrenamoje krosnyje keptų šakočių, Lietuvos kaimo gaminių spaustu varškės sūrį, sidabro papuošalų, keramikos dirbinių, metalo skulptūrų, paveikslų, knygų,

DVD su įvairiais filmais, lietuviškos muzikos kompaktinių plokštelių.

Mugės atidarymo iškilmingoje dalyje skambėjo kalėdinės giesmės, kurias atliko lituanistinės ir menų mokyklos „Mokslukas“ bei Lietuvių krikščionių bažnyčios chorai.

Tai – antroji Kalėdų mugė Londone, kurią organizuoja Lietuvos komercijos rūmai ir Lietuvos ambasada Jungtinėje Karalystėje. Šiomet, anot verslininkės, Komercijos rūmų išdininkės Olgos Jachimovič, norą dalyvauti mugėje parodė kur kas daugiau prekeivių nei pernai, taigi ji gerokai išsiplėtė.

**Rolandas Jepšas
Vilma Okunevičiūtė**
„Londonietė“

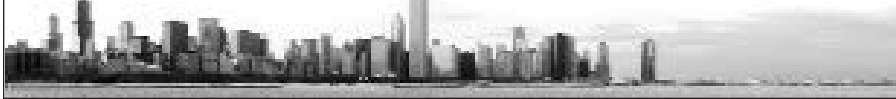
**MARGUTIS II
LIETUVIŲ RADIJO LAIDOS**

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga
kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.
klauskite seniausios Amerikoje
lietuviškos radijo laidos

Tel. 773-476-2242

**AMERIKOS LIETUVIŲ RADIJO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com**

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆ „Drauge“ galite įsigyti kalėdaičių. Pranešame, kad „Draugo“ krautuvėlė dirba nuo 8:30 val. r. iki 4:30 val. p. p. Kartu galėsite įsigyti geriausią Kalėdinę dovaną – knygą, kurių pasirinkimas yra labai didelis. Kviečiame apsilankyti. Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500.

◆ **Moksleivių Ateitininkų susirinkimas** įvyks gruodžio 13 d. nuo 5:30 val. p. p. iki 10 val. v. Ateitininkų namuose. Renkamės 5:30 val. p. p. Pasaulio lietuvių centre, kur giedosime centro gyventojams. Pagiedoję važiuosime į Ateitininkų namus, darysime šiaudinukus ir turėsime kitus smagius Kalėdinius užsiėmimus.

◆ **Palaimintojo Jurgio Matulaičio** misijoje gruodžio 14 d. 1:30 val. p. p. vyks Kalėdinių giesmių koncertas. Koncerte dalyvauja misijos choras (vadovė Jūratė Grabliauskienė), vaikų choras „Vyturys“ (vadovas Darius Polikaitis), solistė Lijana Kopūstaitė-Pauletti ir instrumentalistai. Prieš koncertą po 11 val. šv. Mišių bus galima papietauti. Laukiame visų.

◆ **LB Brighton Park apylinkės** valdyba ruošia mielinų blynų pusryčius gruodžio 14 d. nuo 8 val. r. iki 12 val. p. p. Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos Mozerio salėje, 4420 S. Fairfield Ave. Visi kviečiami atvykti pasivašinti.

◆ **Amerikos lietuvių dailininkės** kviečia visas savo nares į pasitarimą gruodžio 14 d. 12:30 val. p. p. Lietu-

vių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre. Pasitarime aptarsime ateinančios parodos ruošos darbus.

◆ **Tauragės klubo metinis susirinkimas** ir vaišės įvyks gruodžio 18 d. 1 val. p.p. „Seklyčioje“, 2711 W. 71st Street, Chicago, IL. Kviečiame dalyvauti.

◆ **Ateitininkai kviečia į Kūčias** sekmadienį, gruodžio 21 d. 1 val. p. p. Jaunimo centre. Norintys dalyvauti, prašome skambinti Onai Daugirdienei tel.: 630-325-3277 arba rašyti el paštu: odaugirdas@hotmail.com

◆ **Gruodžio 21 d. 10:30 val. r. šv. Mišios ir Kalėdinis koncertas** Tėvų jėzuitų koplyčioje (5620 S. Claremont Ave., Chicago). Dalyvauja: mokytojos Jolantos Banienės fortepijono klasės mokiniai ir vaikų estradinio dainavimo studija „Tu ir aš“ (vadovė Loretta Karsokienė).

◆ **Sutikime Naujuosius metus su Lietuvių opera** gruodžio 31 d. Jaunimo centre. 8 val. v. – kokteiliai, 8:30 val. v. – vakarienė („Kunigaikščių užėiga“). Šventinė programa: Liutauras Navickas (operos solistas iš Vilniaus), Genovaitė Bigenytė ir kiti atlikėjai. Šokiams gros „Kaukas“. Kaina – 85 dol., paaugliams – 50 dol. Kviečiame atvykti su šeimomis. Vietas užsakyti telefonais: 773-501-6573 (Elena Ablingytė), 630-257-6481 (Virgijū Savrimienė) arba 773-434-7919 (Rimas „Atlantic“).

IŠ ARTI IR TOLI ...

◆ **Skautų kūčios – gruodžio 14 d.**, 12 val. p. p. Philadelphia – Šv. Andriejaus parapijos salėje.

◆ **Naujųjų metų sutikimas** vyks gruodžio 31 d., 8 val. v. Lietuvių namuose, 2715 E. Allegheny Ave., Philadelphia.

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

Lietuvių išeivijos institutas 2009 m. kovo 19–20 d. (ketvirtadienis ir penktadienis) maloniai kviečia mokslininkus ir tyrėjus dalyvauti mokslinėje konferencijoje „LIETUVIŲ IŠEIVIJOS SPAUDA: ISTORIJA IR DABARTIS“

Konferencija, artėjant „Draugo“ laikraščio 100-ųjų metinių šventei, skiriama gausios lietuvių išeivijos spaudos pristatymui, aptarimui bei spaudos turinio analizei.

Konferencijos tikslas: imtis išsamesnių lietuvių išeivijos spaudos tyrimų atskleidžiant vieną svarbiausių XX a. lietuvių išeivių veikimo lauką emigracijoje. Konferencijoje siūloma dalyvauti rengiant pranešimus tokiomis temomis:

- *Pirmieji lietuvių spaudiniai emigracijoje
- *„Draugo“ dienraščio praeitis ir ateities perspektyvos
- *Lietuvių išeivijos spauda „šaltojo karo“ laikotarpiu
- *Iššūkiai lietuvių išeivijos spaudai po 1990 m.
- *Išeivijos spauda ir emigrantų kartų kaitos procesas
- *Ideologinė spauda: konfliktas ar diskusija?

Pranešimų pavadinimų ir santraukų (iki 500 spaudos ženklų) laukiame iki 2009 m. vasario 6 d.

Renginio metu skaitytų pranešimų pagrindu parengti straipsniai bus spausdinami akademiniam žurnale „Oikos“. Šis žurnalas recenzuojamas ir talpinamas tarptautinėse EBSCO publishing duomenų bazėse <http://www.epnet.com/>

Konferencijos organizacinis komitetas: pirmininkas: dr. Giedrius Janauskas; nariai: dr. Daiva K. Kuzmickaitė, doc. dr. Dalia Kuizinienė, Mykolas Drunga, dr. Ilona Bučinskytė, dr. Daiva Dapkutė.

Informaciją teikia: Giedrius Janauskas, gjanauskas@hmf.vdu.lt, tel. +370 37 327839

Balzeko lietuvių kultūros muziejuje

6500 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629

Tel. 773-582-6500

Šių metų gruodžio 16 d., antradienį, 7 val. v. Balzeko lietuvių kultūros muziejaus galerijoje, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629, trečiame aukšte pirmą kartą bus pristatyta iki šiol niekur nerodyta memorialinė Irenos Balzekas istorinių žemėlapių kolekcija.

Visą kolekciją sudaro reti antikvariniai ir šiuolaikiniai Lietuvos bei kaimyninių Centrinės Rytų Europos šalių žemėlapiai. Kolekcija buvo pradėta rinkti 1977 metais ir šiuo metu ją sudaro per 160 istorinių, 470 modernių žemėlapių ir apie 10 atlasų. Didelė dalis eksponatų yra dovanoti muziejaus narių bei JAV lietuvių bendruomenės.

Parodoje bus galima pamatyti XVII – XX amžiaus žemėlapius atspindinčius sudėtingą Lietuvos istoriją. Juose užfiksuoti svarbūs istoriniai įvykiai: Lietuvos valstybės sienų geo-

grafija nuo Baltijos iki Juodosios jūros, sąjunga su Lenkija, XIX amžius kai Lietuva apskritai dingo iš Europos žemėlapių, ir XX amžiaus Sovietų laikotarpis.

Ši paroda skirta Lietuvos tūkstantmečiui ir „Vilniaus – Europos kultūros sostinės 2009“ metams pažymėti.

Kolekcija eksponuojama nuo gruodžio 16 d. iki 2009 m. sausio 11 d. Muziejus veikia kasdien nuo 10 val. r. iki 4 val. p. p. Telefonas pasiteiravimui: 773-582-6500

Tik gruodžio mėnesį – bilietams taikoma 50 proc. nuolada: 2,50 dol. suaugusiems ir 1 dol. vaikams.

This program is made possible in part by Grants from the Illinois Arts Council, Chicago Department of Cultural Affairs, the ECPC.

Ieva Dilytė
Parodos kuratorė

Žemėlapiai iš Balzeko lietuvių kultūros muziejaus kolekcijos.

Ieva Dilytės nuotr.

Švietimo premija 2008 m.

JAV LB Švietimo taryba ruošiasi skirti „Švietimo premiją 2008“ mokytojui, ilgus metus dirbusiam Švietimo darbą JAV lituanistinėse mokyklose. Kviečiame lietuvių visuomenę siūlyti kandidatus iš šiuo metu JAV gyvenančių lituanistinių mokytojų, kurie pasižymėjo lietuviško švietimo srityje, vadovėlių ir knygų leidime bei redagavime, programos ir gairių tobulinime, ar ilgus metus dirbo bei tebedirba mokytojo-vedėjo darbą lituanistinėse mokyklose.

Pasiūlymus siųsti **iki š. m. gruodžio 31 d.** paštu:

Lithuanian Educational Council, 170 Query St., New Bedford, MA, 02745 arba e-paštu: donavickas95@hotmail.com, pažymint „kandidatas švietimo premijai“.

Vertinimo komisiją sudaro JAV LB Švietimo taryba, kurios pirmininkė yra Daiva Navickienė.

Švietimo premija 2007 m. buvo įteikta Danutei Bindokienei. Kiti premijos lauretai buvo: Bronius Krokys, Vida Bučmienė, Jonas Kavaliūnas, Julius Šarka, Stasė Petersonienė ir Elena Ruzgienė.

Švietimo premijos mecenatas yra Lietuvių Fondas.

JAV LB Švietimo tarybos pranešimas

Artėja Kalėdos ir Naujieji metai.
Geras sumanymas savo draugus, gimines, pažįstamus pasveikinti per „Draugą“.
Savo laiškus su sveikinimo tekstu ir 25 dol. čekiu siųskite „Draugo“ administracijai.
Mielai išspausdinsime Jūsų sveikinimus mūsų dienraštyje.